

EPISTOLA LUI IACOV

Introducere

„[Iacov este] un predicator care vorbește ca un profet... într-un limbaj de o forță nemeaiintâlnită în istoria literaturii creștine timpurii, cu excepția discursurilor lui Isus.”

— Theodor Zahn

I. Locul unic în Canón

Aprecierea scăzută pe care a acordat-o Martin Luther epistolei lui Iacov, numind-o: o „epistolă cu adevărat de paie“, este absolut greșită! Ceea ce l-a făcut pe Reformatör să greșească aici, pe când se lupta „pe viață și pe moarte“ cu cei ce propovăduiau că mântuirea este nu numai prin credință, ci și prin fapte, a fost neînțelegerea învățării lui Iacov referitoare la faptele bune. Dar Martin Luther nu este singurul care a judecat greșit cartea Iacov — una din primele epistole creștine. Unii au numit-o „un șrag de mărgele“, sugerând că epistola ar fi lipsită de coeziune, fiind alcătuită dintr-o seamă de paragrafe bineconturate, și apoi însăilate!

În realitate, această carte de dimensiuni mici este o capodoperă a scrisului didactic, având o puternică aromă iudaică, numind chiar și adunarea creștină (2:2, în textul grec) o „sinagogă“ — care nu este altceva decât termenul din greacă prin care se definește o adunare — care a ajuns curând după aceea să fie un termen folosit exclusiv pentru adunările iudaice, acesta fiind înțelesul actual al termenului.

În doar cinci capitole scurte, Iacov recurge la nu mai puțin de treizeci de exemple din natură pentru a ilustra adevăruri spirituale — acest lucru amintindu-ne de învățăturile Domnului nostru.

Este o epistolă foarte practică, ce tratează câteva subiecte nepopulare, cum ar fi stăpânirea limbii, pericolul ploconirii în fața celor bogăți și necesitatea de a demonstra că credința noastră este reală, prin viața pe care o trăim.

II. PATERNITATEA

Multe nume din Biblie au suferit modificări în traiectoria străbătută de ele din ebraică, prin greacă, latină și franceză, ajungând în cele din urmă în engleză (desigur o

altă modificare au suferit unele din aceste nume când au fost redată în română, n.tr.). Nici unul din acestea nu diferă mai mult față de forma sa originală decât apelativul „James“, care este traducerea termenului elin: „Iakobos“, luat din termenul ebraic: „Yaakov“ (Iacob). Termenul *Iacov* (*sau Iacob*) (în engleză: „James“) era foarte popular la iudei, patru bărbați din Noul Testament purtând acest nume. Fiecare din ei a fost considerat drept scriitorul acestei epistole, cu mai mult sau mai puțin teimei sau probabilitate documentară.

1. Iacov *Apostolul*, fiul lui Zebedei și fratele lui Ioan (Mat. 4:21). Dacă apostolul Iacov ar fi autorul epistolei de față, paternitatea sa asupra ei nu ar fi fost întâmpinată cu atâta reticență, atâta amar de vreme (vezi comentariile ce urmează). În plus, Iacov a fost martirizat în anul 44 d.Cr., adică la o dată probabil anterioară redactării epistolei.

2. Iacov *fiul lui Alfeu* (Mat. 10:3). Este un personaj aproape *necunoscut*, în afară de faptul că figurează pe listele apostolilor. Faptul că autorul se intitulează „Iacov“ fără să adauge vreun alt titlu distinctiv demonstrează că era *binecunoscut* în vremea aceea.

3. Iacov *tatăl lui Iuda* (nu Iscarioteanul, Luca 6:16). Acest om era și mai puțin cunoscut decât Iacov precedent și fără nici o teamă îl putem exclude din lista autorilor posibili ai epistolei.

4. Iacov *fratele vitreg al Domnului* (Mat. 13:55; Gal. 1:19). Este aproape sigur autorul epistolei ce-i poartă numele. Este binecunoscut, dar modest, întrucât nu menționează relația fizică cu Cristos (vezi Introducerea la Iuda). Este cel care a prezidat Conciliul de la Ierusalim, rămânând în acest oraș până la moartea sa. S-a remarcat ca un creștin *cu o puternică amprentă iudaică*, cu un stil de viață extrem de strict. Pe scurt, el este consemnat în istorie (Josephus) și în tradiția

bisericii exact ca unul care ar fi putut foarte bine să scrie o atare epistolă.

Dovezile externe. Iacov a avut parte de una din cele mai slabe mărturii *externe*, ea nefiind citată de părinții bisericii primare, ci doar pomenită în cadrul unor *aluzii* indirecte la ea. De asemenea nu figurează în Canonul Muratorian, probabil datorită faptului că provenea de la Ierusalim, se adresa iudeilor de răsărit și multora li se *părea* că contrazice învățătura propovăduită de Pavel referitor la îndreptățirea prin credință.

Dar Iacov este citată de Chiril din Ierusalim, de Gregorie din Nazianzus, de Atanasiu și de Ieronim. Eusebiu ne spune că Iacov s-a situat printre cărțile combătute de unii creștini (*antilegomena*), deși el personal o citează ca fiind text biblic, din Sfânta Scriptură.

Dovezile interne pentru cartea Iacov sunt foarte puternice. Conținutul cărții este în acord cu ceea ce cunoaștem despre stilul lui Iacov din Fapte și Galateni, precum și cu istoria Dispersației, așa cum se cunoaște aceasta din alte izvoare. Nu exista nici un motiv de a plastografia o asemenea carte. Apoi ea nu conține aproape nici o contribuție doctrinară majoră (spre deosebire de un fals din veacul al doilea, ce conținea învățături eretice majore). Josephus ne spune că Iacov se bucura de o reputație deosebită între iudei, datorită devotamentului său pentru lege. Dar a fost martirizat pentru mărturia depusă de el în favoarea lui Mesia, când i s-a interzis să mai vorbească despre El. Acest istoric evreu spune că Iacov a fost omorât cu pietre din ordinul marelui preot Anania. Eusebiu ne spune că Iacov a fost aruncat de pe streșina templului, pierind în cele din urmă sub ploaia ciomegelor. Hegesippus combină cele două tradiții.

Argumentul invocat de unii conform căruia greaca folosită în epistola lui Iacov ar fi „prea elevată” pentru a fi fost rodul unui iudeu din Palestina demonstrează o crasă necunoaștere a extraordinarului spectru de talente întâlnite în rândul poporului ales.

III. DATA

Josephus afirmă că Iacov a fost ucis în anul 62, ceea ce înseamnă că Scrisoarea trebuie să fi apărut înainte de această dată. Întrucât epistola nu spune nimic despre deciziile față de lege luate cu prilejul Conciliului de la Ierusalim (anul 48 sau 49 d.Cr.), prezidat de Iacov (Fapte 15), cei mai mulți învățați plasează data apariției cărții între anul 45 și 48 d.Cr.

IV. Fondul și temele

Deși se poate ca aceasta să fi fost prima carte din Noul Testament în ordinea apariției, ceea ce ar fi în măsură să explice puternica ei amprentă iudaică, învățăturile ei nu trebuie delimitate ca aparținând altei epoci. Dimpotrivă, ele sunt tot atât de valabile și de aplicabile la noi, cei de azi, fiind foarte necesare.

Pentru a-și atinge scopul, Iacov face referiri frecvente la învățăturile Domnului Isus din Predica de pe Munte, așa cum reiese din comparația de mai jos:

<i>Subiectul</i>	<i>Iacov</i>	<i>Paralela în Matei</i>
Necazuri	1:2,12; 5:10	5:10-12
Rugăciune	1:5; 4:3; 5:13-18	6:6-13 7:7-12
Ochiul bun	1:8; 4:8	6:22, 23
Bogățiile	1:10,11; 2:6,7	6:19-21, 24-34
Mânia	1:19,20; 4:1	5:22
Legea	1:25;2:1,12,13	5:17-44
Profesiune doar de formă	1:26, 27	6:1-18
Legea regală	2:8	7:12
Îndurarea	2:13	5:7
Credința și faptele	2:14-26	7:15-27
Rădăcina și rodul	3:11, 12	7:16-20
Adevărata înțelepciune	3:13	7:24
Făcătorul de pace	3:17, 18	5:9
Judecarea altora	4:11, 12	7:1-5
Comorile ruginite	5:2	6:19
Jurămintele	5:12	5:33-37

În această scrisoare găsim referiri frecvente la lege, care este numită „legea desăvârșită“, „legea regală“ (2:8) și „legea libertății“ (2:12). Iacov nu susține că cititorii săi se află sub lege pentru mântuire sau ca regulă de viață. Mai degrabă, anumite porțiuni din lege sunt citate ca învățătură în neprihănire pentru cei ce sunt sub har.

Sunt, în cartea Iacov, multe asemănări cu Proverbe. Asemenea cărții Proverbe, cartea e redactată într-un stil viguros și aspru; cu imagini vii și plastice, ce se pretează greu unei redări schematice a conținutului. Cu-

vântul *înțelepciune* revine cu insistență.

Un alt cuvânt cheie la Iacov este *frați*, care apare de cincisprezece ori, amintindu-ne că Iacov se adresează unor credincioși, chiar dacă uneori pare să-i aibă în vedere și pe cei neconvertiți.

În unele privințe, Scrisoarea lui Iacov este cea mai autoritariană din Noul Testament. Adică Iacov emite instrucțiuni cu mai mare frecvență decât oricare alt scriitor din Biblie. În spațiul restrâns a 108 versete găsim cincizeci și patru de porunci (forme de imperativ).

SCHIȚA CĂRȚII

- I. SALUTUL (1:1)
- II. ÎNCERCĂRI ȘI ISPITE (1:2-17)
- III. CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU (1:18-27)
- IV. OSÂNDIREA PARȚIALITĂȚII (2:1-13)
- V. CREDINȚA ȘI FAPTELE (2:14-26)
- VI. LIMBA: FOLOSIREA EI CORECTĂ ȘI INCORECTĂ (3:1-12)
- VII. ÎNȚELEPCIUNEA: CEA ADEVĂRATĂ ȘI CEA FALSĂ (3:13-18)
- VIII. LĂCOMIA: CAUZA ȘI LEACUL EI (Capitolul 4)
- IX. BOGAȚII ȘI REMUȘCĂRILE DE CARE VOR AVEA ACEȘTIA PARTE (5:1-6)
- X. ÎNDEMN LA RĂBDARE (5:7-12)
- XI. RUGĂCIUNEA ȘI VINDECAREA BOLNAVILOR (5:13-20)

Comentariu

I. SALUTUL (1:1)

Scriitorul se prezintă ca fiind **Iacov, rob al lui Dumnezeu și al Domnului Isus Cristos**. Dacă autorul a fost fratele vitreg al Domnului — părere la care subscriem — atunci în viața lui a intervenit o minunată schimbare. Cândva el nu credea în Domnul Isus (Ioan 7:5). Ba se prea poate ca și el să fi crezut despre Isus că nu e în toate mințile (Marcu 3:21). Dar Domnul nostru a semănat cu răbdare sămânța cuvântului. Deși nu a fost apreciat, El a predat marile principii ale împărăției lui Dumnezeu. Apoi sămânța a încolțit în viața lui Iacov și ceea ce a

urmat a fost o transformare extraordinar de mare. Scepticul de altă dată a devenit un slujitor, căruia nu i-a fost rușine să se numească așa!

Numindu-se, de fapt, **rob al lui Dumnezeu și al Domnului Isus Cristos**, Iacov procedează corect, așezând pe **Dumnezeu și pe Domnul Isus** pe aceeași treaptă de egalitate. El îl cinstește pe Fiul la fel de mult cât îl cinstește pe Tatăl (Ioan 5:23). Iacov știa că „nici un om nu poate sluji la doi stăpâni“ (Mat. 6:24). Și totuși iată că se numește pe sine slujitor al lui Dumnezeu și al Domnului Isus. Nu avem însă nici o

contradicție aici, întrucât Dumnezeu Tatăl și Dumnezeu Fiul sunt coegali.

Scrisoarea e adresată **celor douăsprezece seminții care sunt împrăștiate**, textual: „care sunt în Dispersiune (sau *Diaspora*, în greacă). Acești oameni erau evrei din naștere, aparținând celor douăsprezece triburi ale lui Israel. Datorită păcatului Israelului, oamenii erau la această dată strămutați din țara lor de baștină și împrăștiați în țările din jurul Mediteranei. Împrăștierea *inițială* a avut loc atunci când cele zece triburi au fost duse în captivitate de asirieni în anul 721 î.Cr. Unii dintre aceștia au revenit însă în țară pe vremea lui Ezra și Neemia, dar ei nu formau decât o mică rămășiță. În Ziua Cincizecimii la Ierusalim se aflau în vizită iudei evlavioși din toate națiunile lumii cunoscute la acea dată (Fapte 2:4). Pe aceștia îi putem numi pe bună dreptate iudeii Dispersiunii. Dar ulterior a avut loc o altă dispersiune a iudeilor *creștini*. La Fapte 8:1 citim că primii creștini (proveniți în marea lor majoritate dintre evrei) au fost împrăștiați prin toată Iudeea și Samaria în urma prigoanelor dezlănțuite de Saul. Această împrăștiere este pomenită din nou când citim că credincioșii au fost izgoniți în Fenicia, Cipru și Antiohia. Prin urmare, oamenii cărora li se adresează Iacov s-ar fi putut să fi fost iudei ce fuseseră împrăștiați în oricare din aceste perioade de criză.

Întrucât toți credincioșii adevărați sunt străini și călători în lumea aceasta (Filip. 3:20; 1 Pet. 2:11), putem aplica această Scrisoare la noi înșine, chiar dacă nu ne-a fost inițial adresată direct nouă.

O altă întrebare mai dificilă se ridică aici: s-a adresat Iacov iudeilor necreștini, iudeilor care fuseseră convertiți la Cristos, sau și iudeilor credincioși, și celor necredincioși? În principal însă autorul pare să se adreseze credincioșilor adevărați, născuți din nou (1:18). Totuși uneori el pare să se adreseze și unora ce doar își spuneau creștini sau chiar celor neconvertiți. Una din dovezile faptului că Scrisoarea a fost redactată la o dată foarte timpurie rezidă în acea că ruptura dintre creștinii evrei și iudeii necredincioși nu era încă un fapt împlinit.

II. ÎNCERCĂRI ȘI ISPITE (1:2-17)

1:2 În secțiunea aceasta Iacov se ocupă de subiectul ispitei, folosind acest termen în două sensuri diferite. În versetele 2-12 ispitele sunt ceea ce am putea numi **încercări sfinte** sau probleme pe care Dumnezeu

le trimite, cu scopul de a testa realitatea credinței noastre și de a ne face să fim tot mai mult asemenea chipului lui Cristos. Pe de altă parte, în versetele 13-17 subiectul discuției îl constituie *ispitele nefsinte*, care vin dinlăuntru și conduc la păcat. Viața creștină este plină de probleme, care ne năpădesc când nici nu ne așteptăm. Uneori ele vin singure, alții sunt însoțite de o mulțime de alte probleme. Dar oricum ar fi lucrurile, problemele sunt inevitabile. Iacov nu spune: „**dacă treceți prin felurite încercări**“, ci **când treceți** prin ele, asta însemnând că nu putem scăpa de ele. Întrebarea se pune: „Ce vom face în acest caz? Cum vom reacționa la încercările ce vin peste noi?“

Există mai multe atitudini posibile pe care le putem adopta față de aceste testări și **încercări** ale vieții. Ne putem răzvrăti împotriva lor (Ev. 12:5), adoptând un duh de sfidare și laudându-ne că vom învinge prin propriile noastre puteri. Pe de altă parte, este posibil să cădem frânți de oboseală, cu inima sleită, gata să ne dăm bătăuți, când nu mai putem îndura presiunile exercitate asupra noastră (Ev. 12:5), dar asta ar echivala cu atitudinea de fatalism și ne-ar face să ne îndoim dacă Domnul mai are grijă de noi. Și apoi am putea să bombănim, să ne văietăm și să protestăm împotriva necazurilor ce ne năpădesc. Este exact atitudinea de care ne previne Pavel la 1 Corinteni 10:10, ca nu cumva să ne-o însușim. O altă opțiune este să cădem în autocompătimire, gândindu-ne doar la noi înșine și cerșind compătimirea celor din jurul nostru. Și, în sfârșit, putem adopta o atitudine mult mai bună, lăsând ca aceste dificultăți și perplexități ce vin peste noi să ne exerseze (Ev. 12:11). Noi putem spune, de fapt: „Dumnezeu a îngăduit să vină peste mine această încercare, întrucât El are în vedere un plan. El îmi dorește binele prin acest lucru. Eu nu știu care este scopul urmărit de El, dar voi încerca să-l aflu. Oricum, eu vreau ca planurile Sale să se împlinescă în viața mea.“ Aceasta este atitudinea promovată de Iacov: „**Frații mei, să priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite încercări.**“ Nu vă răzvrățiți! Nu cădeți răpuși de oboseală! Ci bucurați-vă! Căci problemele acestea nu vă sunt inamice, dornice să vă distrugă, ci prietene, venite să vă ajute să dezvoltați caracterul creștin.

Dumnezeu vrea să producă în fiecare

din copiii Săi un caracter cristianic; se străduiește să ne facă tot mai mult asemenea chipului lui Cristos. Dar procesul acesta implică, necesarmente, suferință, frustrări și perplexitate. Roada Duhului nu se poate produce în condiții de vreme exclusiv însorită, ci mai trebuie să vină și ploii și norii întunecați. E drept că încercările nu vor fi niciodată plăcute, ci ni se vor părea grele și dezagreabile. Dar după aceea ele vor produce roada pașnică a neprihănirii în cei care sunt astfel formați de ele (Ev. 12:11). De câte ori nu auzim câte un creștin spunând, după ce a trecut printr-o criză grea: „Nu mi-a fost deloc ușor, dar n-aș fi renunțat pentru nimic în lume la această experiență.“

1:3 Iacov se referă la încercarea credinței voastre, imaginând credința ca un metal prețios ce este supus de Topitor (Dumnezeu) la probă, ca să-i verifice autenticitatea. Metalul este supus la flăcările prigoanelor, bolilor, suferințelor și întristărilor. Fără probleme, niciodată nu am dezvoltat în noi capacitatea de a răbda, de a îndura. Chiar oamenii din lume își dau seama că problemele au capacitatea de a întări caracterul. Vestitul industriaș Charles Kettering spunea odată: „Problemele sunt prețul progresului. Nu-mi aduceți decât probleme, căci vestile bune mă slăbesc.“

1:4 Numai lăsați răbdarea să-și facă desăvârșit lucrarea, spune Iacov. Uneori când vin problemele, suntem cuprinși de disperare și recurgem la mijloace extraordinare pentru a scurtcircuita încercarea. Fără să-L consultăm pe Domnul, pentru a vedea ce scop a urmărit în încercarea respectivă, alergăm, de pildă, la doctor și înghițim doze uriașe de medicamente, pentru a scurta încercarea. Procedând însă așa, am putea zădărnici programul lui Dumnezeu în viața noastră. Și s-ar prea putea ca să trebuiască să trecem printr-o încercare mai îndelungată în viitor, până când se va fi realizat planul Său în viața noastră. Nu trebuie să scurtcircuităm dezvoltarea capacității de răbdare în viața noastră. Cooperând cu Dumnezeu, noi devenim creștini maturi și împliniți, care nu duc lipsă de nimic în ce privește harurile Duhului.

Niciodată nu trebuie să fim deznădăjduiți sau descurajați când trecem prin încercări. Nici o problemă nu este prea mare pentru Tatăl nostru. Sunt în viață unele probleme de care nu scăpăm niciodată. Pe acestea trebuie să învățăm să le acceptăm și

să dovedim că harul Lui este suficient. Pavel L-a rugat pe Domnul de trei ori să ia de la el o neputință fizică. Domnul nu i-a luat-o, dar i-a dat harul de a o suporta (2 Cor. 12:8-10).

Când suntem confrunțați cu probleme pe care vedem bine că Dumnezeu nu le va elimina din viața noastră, cel mai bine este să ne supunem vocii Sale. Talentata compozitoare de imnuri creștine nevăzătoare a scris aceste rânduri pe când avea doar opt ani:

O, ce suflet fericit sunt Eu,

Chiar dacă n-am vedere;

Sunt hotărâtă ca-n astă lume

Mulțumită să fiu mereu.

De câte binecuvântări am eu parte,

Ce altora nu le-au fost date!

Să plâng și să susțin că sunt orbă

Asta nu pot și n-o voi face.

— *Fanny Crosby*

Pacea vine atunci când ne supunem vocii lui Dumnezeu.

Unele probleme sunt eliminate din viața noastră atunci când am învățat lecțiile pentru care au fost lăsate aceste probleme să vină peste noi. De îndată ce Topitorul poate să-și recunoască chipul în metalul topit, El stinge focul. Celor mai mulți dintre noi ne lipsește înțelepciunea de a privi presiunile vieții din perspectiva lui Dumnezeu. Mai degrabă, noi adoptăm un punct de vedere limitat, preocupându-ne de disconfortul imediat pe care ne-l aduce problema respectivă și uitând că planul lui Dumnezeu (care nu Se grăbește niciodată) este de a ne lărgi prin presiunile exercitate asupra noastră (Ps. 4:1, JND).

1:5 Nu ni se cere să înfruntăm problemele vieții în puterea propriei noastre înțelepciuni. Dacă, atunci când trecem printr-o încercare, ne lipsește priceperea duhovnicească, trebuie să mergem îndată la Dumnezeu, spunându-I totul despre starea noastră de năuceală și de necunoștință de cauză. Toți cei ce sunt exercițați astfel să descopere scopurile lui Dumnezeu în încercările ce vin peste ei vor fi răsplătiți cu mână largă. În plus, nu trebuie să ne îngrijorăm că Dumnezeu ne-ar certa, întrucât Lui îi face plăcere atunci când ne lăsam modelați și învățați. Toți ducem lipsă de înțelepciune. Biblia nu dă răspunsuri *specifice* la o sumedenie de probleme ce se ivesc în viață. Ea nu rezolvă problema cum ne-am aștepta

noi, în câteva cuvinte, dar cuvântul lui Dumnezeu ne oferă totuși principiile generale pe care noi trebuie să le aplicăm în problemele concrete ce se ivesc zi de zi. De aceea avem nevoie de înțelepciune. Înțelepciunea spirituală este aplicarea practică a învățăturilor Domnului nostru la situațiile ce se ivesc în viața noastră de toate zilele.

1:6-8 Trebuie să ne apropiem de Dumnezeu **cu credință, fără să ne îndoim.** Trebuie să credem că ne iubește și Îi pasă de noi; că nimic nu-I este cu neputință. Dacă ne îndoim de bunătatea și puterea Sa, nu vom avea parte de stabilitate în vremurile de restriște. S-ar putea ca într-un moment să ne odihnim în liniște, bizuindu-ne pe făgăduințele Sale, pentru ca în clipa următoare să simțim că Dumnezeu și-ar fi retras îndurarea de la noi. Astfel vom fi ca talazul mării, când sus ne înălțăm, când doborâți în vale — tulburați și aruncați încoace și încolo. Lui Dumnezeu nu-I face cinste acest fel de credință care alternează între optimism și pesimism. El nu dăruiește pricepere duhovnicească unor astfel de oameni instabili și șovăielnici (v. 7, 8). În versetele 5-8, sursa înțelepciunii este Dumnezeu; ea se capătă prin rugăciune; și se dă cu mână largă, fără reproșuri; condiția esențială pentru primirea ei este ca noi să cerem **cu credință, fără să ne îndoim.**

1:9 La prima vedere, versetele 9-11 par să introducă un subiect cu totul nou sau, cel puțin, o paranteză a subiectului deja tratat. Dar Iacov nu face altceva decât să continue tema încercărilor sfinte, sprijinind-o cu exemple concrete. Fie că e sărac, fie că e bogat, un om poate avea parte de foloase spirituale îndelungate de pe urma calamităților și crizelor ce vin peste el în viață. De pildă, când un frate **dintr-o stare de jos** se găsește într-o stare de nemulțumire și descurajare, întotdeauna se va putea bucura că este moștenitor al lui Dumnezeu și moștenitor împreună cu Isus Cristos. El poate găsi mângâiere în adevărul potrivit căruia toate lucrurile sunt ale sale, iar el este al lui Cristos iar Cristos este al lui Dumnezeu. **Fratele dintr-o stare de jos** nu are probabil nici un control asupra împrejurărilor umile în care se află. Nu există motive să credem că starea lui se datorează atitudinii de lene sau nepăsare. Ci Dumnezeu a găsit de cuviință să-l așeze într-o categorie de salariați cu remunerație mică, din care n-a ieșit niciodată. Poate că dacă ar fi fost bogat, niciodată nu L-ar fi primit pe Cris-

tos. Dar acum, întrucât este în Cristos, a fost binecuvântat cu toate binecuvântările spirituale în locurile cerești. Ce trebuie să facă el? Să se revolte împotriva poziției pe care o ocupă în viață? Să se lase umplut de amărăciune și gelozie? Nicidecum. Ci trebuie să accepte din mâna lui Dumnezeu împrejurările asupra cărora nu are control, bucurându-se în schimb de binecuvântările spirituale.

Prea mulți creștini își petrec toată viața într-o stare de răzvrătire pentru că s-au născut aparținând unuia sau altuia dintre sexe, pentru vârsta lor, pentru statura lor și chiar pentru viața însăși. Fetele cu înclinații spre basketball și-ar dori să fie băieți. Tinerii ar dori să fie mai maturi iar cei maturi ar dori să fie din nou tineri. Cei scunzi îi invidiază pe cei înalți iar cei înalți ar dori să nu bată la ochi atât de mult cu statura lor. Ba unii chiar spun: „Aș vrea să mor!“ Toate acestea frizează absurdul. Atitudinea pe care trebuie s-o aibă creștinul este aceea de acceptare din mâna lui Dumnezeu a lucrurilor pe care nu le poate schimba. Acestea ne-au fost rânduite de Dumnezeu, au fost destinate pentru noi, ca noi să beneficiem la maximum de pe urma lor spre slava Lui și binecuvântarea altora. Noi trebuie să spunem alături de apostolul Pavel: „Prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt“ (1 Cor. 15:10). Pe măsură ce nu ne mai gândim la neputințele noastre, pierzându-ne, în schimb, în slujirea altora, vom ajunge să ne dăm seama că oamenii duhovnicești ne iubesc pentru ceea ce suntem, iar nu, spre exemplu, pentru înfățișarea noastră.

1:10, 11 În continuare Iacov își îndreaptă atenția spre cei bogați. Interesant că el nu spune: „Bogatul să se bucure de bogățiile sale“, ci afirmă că bogatul se poate bucura că a fost pus într-o stare de jos, învoindu-se astfel cu Ieremia 9:23, 24:

„Înțeleptul să nu se laude cu înțelepciunea lui, cel tare să nu se laude cu țaria lui, bogatul să nu se laude cu bogățiile lui. Ci, cel care se laudă să se laude că are pricepere și că Mă cunoaște, că știe că Eu sunt DOMNUL, care fac milă, judecată și dreptate pe pământ! Căci în acestea Îmi găsesc plăcerea“, zice DOMNUL.

S-ar putea ca bogatul într-adevăr să descopere motive de bucurie dacă se va întâmpla să fie deposedat de averile sale. Poate că pierderea suferită pe planul afacerilor îl va aduce la Domnul. Sau dacă este

deja creștin, va putea primi cu bucurie pierderea bunurilor sale materiale, știind că în cer are o comoară mai bună și mai trainică (Ev. 10:34). Bogățiile pământești sunt sortite pierzării, ca **floarea ierbii** (Is. 40:6, 7). Dacă un om nu are altceva decât bogății materiale, atunci toate planurile sale se vor sfârși la mormânt. Iacov se ocupă de vremelnicia **ierbii** pentru a ilustra cât de trecătoare este viața bogatului și cât de mică valoarea avuțiilor sale. El se va **vesteji... în căile sale**. Ideea subliniată aici este desigur aceea că nici soarele, nici vântul nu pot afecta valorile *spirituale*. Orice încercare ce se lasă cu înțărirea noastră de iubirea lucrurilor trecătoare și cu alipirea noastră de lucrurile de sus este o binecuvântare, chiar dacă la început nu pare deloc așa. Iată deci cum același har care îi înalță pe cei smeriți îi smerește pe cei bogați. Și unii, și alții au motive să se bucure.

1:12 Încheind discuția despre încercările sfinte, Iacov rostește o binecuvântare asupra celui care rămâne în picioare când trece prin strâmtorări. După ce acest om va fi trecut cu bine prin testul la care a fost supus, **după ce va fi găsit bun (aprobat), va primi cununa vieții. Cununa vieții** nu este aici diadema regală, ci coroana dăruită învingătorului, ce va fi dăruită ca răsplată la Scaunul de Judecată al lui Cristos. Desigur nu se sugerează deloc că viața veșnică ar fi răsplata pentru răbdarea și trecerea cu bine prin încercările vieții. Mai degrabă, cei care au rezistat eroic vor fi onorați pentru felul lor de trai, bucurându-se de o apreciere mai profundă a vieții veșnice, când vor merge în cer. Paharul fiecăruia va fi plin în cer, dar paharele vor fi de dimensiuni diferite — cu alte cuvinte, nu toți vor avea aceeași capacitate de a se bucura de cer. Asta se are în vedere probabil prin sintagma: **cununa vieții** — o referire la o savurare mai deplină a gloriilor cerului.

Haideți acum să facem din această secțiune despre încercările sfinte ale vieții un capitol cu aplicație practică pentru viața noastră proprie. Cum reacționăm noi când vin peste noi diverse forme de încercare? Ne plângem oare cu amărăciune împotriva dezavantajelor de care avem parte în viață, sau ne bucurăm și-I mulțumim Domnului pentru ele? Facem noi paradă de strâmtorările prin care trecem, sau le suportăm în tăcere? Trăim noi în viitor, așteptând întotdeauna ca împrejurările să se schimbe, sau trăim în prezent, căutând să vedem mâna

lui Dumnezeu în tot ce ni se întâmplă în viață? Ne lăsăm cuprinși de autocompătimire, cerșind compasiunea altora, sau, mai degrabă, ne afundăm într-o viață de slujire a altora?

1:13 Acum discuția abordează tema ispitelor *nesfinte* (v. 13-17). După cum încercările sfinte au menirea de a scoate la iveală tot ce este mai bun în noi, tot așa ispitele nesfinte au menirea de a scoate din noi tot ce este mai rău. Trebuie însă să înțelegem bine un lucru: când suntem **ispitiți** să păcătuim, ispita *nu* vine de la **Dumnezeu**. E drept că Dumnezeu îi testează sau încearcă pe oameni, cu privire la credința lor, dar El niciodată nu-l ispitește pe cineva să comită nici o formă de rău. **El însuși** nu are nimic de a face cu **răul** și nu ademențe pe nimeni la păcat.

1:14 Omul este întotdeauna gata să dea vina pentru păcatele sale pe altcineva. Dacă nu poate da vina pe Dumnezeu, atunci se va agăța de psihologia modernă, spunând că păcatul este o „maladie“. În felul acesta el speră să scape de judecată. Dar păcatul nu este nici maladie, nici boală, ci un eșec moral, pentru care omul trebuie să dea socoteală. Unii chiar încearcă să dea vina pe obiectele neînsuflețite din jurul nostru pentru păcatul comis de ei. Dar lucrurile „materiale“ nu sunt păcătoase în ele însele. Nu acolo își are păcatul obârșia. Iacov se duce până la viziunea leului când spune: **„Fiecare este ispitit când este atras și ademenit de pofta lui însuși.“** Păcatul izvorăște din noi înșine, din natura noastră veche, căzută și neregenerată. Isus a spus: „Din inimă ies gândurile rele, uciderile, adulterele, curviile, hoșiile, mărturia minciunoasă și blasfemiile“ (Mat. 15:19).

Cuvântul folosit de Iacov pentru **dorințe**¹ în versetul 14 ar putea fi o referire la orice formă de dorință — și bună, și rea. Cuvântul în sine are o încărcătură morală neutră. Dar, cu puține excepții, el este folosit în NT pentru a descrie dorințe rele și în mod cert așa e folosit în textul nostru. Poftea este asemănată cu o femeie rea ce-și etalează farmecele, ademenindu-și victimele. Fiecare din noi este ispitit. Cu toții avem pofte urâte și atracții necurate, ce ne îndeamnă mereu să păcătuim. Prin urmare, suntem oare victime neputincioase atunci când suntem atrași de dorințele noastre și ademeniți? Nicidecum, deoarece ne stă în putință să alungăm toate gândurile păcătoase din mintea noastră, concentrându-ne în

schimb asupra unor subiecte curate și sfinte (Filip. 4:8). De asemenea, în clipa în care suntem sub jarul ispitei, Îl putem chema în ajutor pe Domnul, aducându-ne aminte că „Numele Domnului este un turn puternic; cel drept fuge în el și este în siguranță” (Prov. 18:10).

1:15 Dacă așa stau lucrurile, atunci de ce păcătuim? Iată răspunsul: **Apoi pofta, când a conceput, dă naștere păcatului.** În loc să demascăm gândul acela rău, e posibil ca noi să-l încurajăm, să-l nutrim și să-l savurăm. Acest act de incuviințare se aseamănă cu actul conjugal. Pofta concepe, după care se naște un bebeluș oribil, numit PĂCAT. Este un alt mod de a afirma că dacă ne gândim suficient la un act interzis, sfârșim prin a-l comite. Întregul proces al poftei care concepe și dă naștere păcatului este ilustrat cu pregnanță de incidentul de la 2 Sam 11:1-27 dintre David și Batșeba.

Și păcatul, odată făptuit, aduce moartea, spune Iacov. Păcatul nu este un obiect steril și sterp, ci el naște proprii săi copii. Afirmatia că **păcatul produce moartea** poate fi înțeleasă în mai multe feluri. Mai întâi, păcatul lui Adam a adus moarte fizică asupra sa și a urmașilor săi (Gen. 2:17). Dar păcatul conduce și la moartea veșnică, spirituală — despărțirea definitivă a persoanei respective de Dumnezeu și de binecuvântare (Rom. 6:23a). Într-o anumită privință, păcatul are ca urmare moartea și pentru credincios. De pildă, la 1 Timotei 5:6 citim că o văduvă credincioasă care trăiește în plăceri este moartă, chiar dacă este încă în viață. Asta înseamnă că ea își irosește viața și nu împlinește deloc scopul pentru care a mântuit-o Dumnezeu. A fi în afara părtașiei cu Dumnezeu pentru un creștin este o formă de moarte, chiar dacă mai este încă în viață.

1:16, 17 Nu e neobișnuit ca cei care cad în păcat să dea vina pe Dumnezeu, iar nu pe ei, spunându-I, de fapt, Creatorului: „De ce m-ai făcut în felul acesta?” Dar asta e o formă de autoînșelăciune, căci de la Dumnezeu nu vin decât daruri bune. De fapt, El este sursa **oricărui dar bun și a oricărui dar desăvârșit.**

Iacov Îl descrie pe Dumnezeu ca pe **Tatăl luminilor.** În Biblie termenul *Tată* are uneori sensul de Creator sau Sursă (vezi Iov 38:28). Prin urmare, Dumnezeu este Creatorul sau Sursa **luminilor.** Dar ce se înțelege prin **lumini**? Negreșit aici sunt incluse corpurile cerești — soarele, luna și

stelele (Gen. 1:14-18; Ps. 136:7). Dar Dumnezeu mai este și Sursa oricărei lumini spirituale. Prin urmare, trebuie să ne gândim la El ca la Surșa oricărei forme de lumină din univers. **În care nu este nici schimbare, nici umbră de mutare.** Dumnezeu nu este ca aștrii cerești pe care i-a creat. Aceștia sunt într-o permanentă schimbare. Nu însă și Dumnezeu. El nu Se schimbă niciodată. Poate că Iacov se gândeste nu numai la strălucirea diminuantă a soarelui și a stelelor, ci la relația lor schimbătoare față de pământ, în funcție de rotația planetei noastre și a celorlalte planete. Soarele, luna și stelele sunt caracterizate prin schimbare. Sintagma: **umbră de rotire** (în versiunea engleză, n.tr.) ar putea însemna **umbră** provocată de **rotire**, fiind probabil o referire la umbrele lăsate pe pământ de rotația sa în jurul soarelui. Sau poate că e o referire la eclipse. De pildă, o eclipsă solară are loc atunci când umbra lunii este proiectată pe pământ. La Dumnezeu este însă cu totul altfel. În El nu este nici o schimbare sau **umbră** provocată de **rotire.** Iar darurile Sale sunt tot atât de **desăvârșite** cum este El. Prin urmare, este de neconceput ca El să-l ademenească vreodată pe om să păcătuiască. Ispita vine din interiorul naturii rele a omului.

Să ne punem la încercare credința noastră pe tema ispitelor nesfinte. Încurajăm noi oare gândurile rele să-și facă cuib în mintea noastră? Sau, mai degrabă, le alungăm imediat? Când păcătuim, spunem oare că n-am avut ce face, că nu s-a putut altfel? Îl invinuiim noi oare pe Dumnezeu când suntem ispitiți să păcătuim?

III. CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

(1:18-27)

Iacov s-a referit până acum la Dumnezeu cu apelativul de **Tatăl** (Părintele) **luminilor.** Acum el ne amintește că El mai este și **Tatăl** nostru și că ne-a dat un rol unic în vasta Lui creație. Noi ne putem împlini rolul ascultând de cuvântul adevărului (v. 19-27).

1:18 Pasajul acesta subliniază rolul jucat la nașterea din nou de cuvântul lui Dumnezeu, așa cum ni-l aplică Duhul Sfânt. Ni se spune că: „Potrivit voii Sale, El ne-a născut, prin Cuvântul adevărului, să fim ca cele dintâi roade ale creaturilor Sale.” **Potrivit voii Sale** — asta ne spune ce L-a determinat să ne mântuiască. El nu a fost forțat s-o facă, de vreun merit din noi

înșine. El a făcut-o din propria Lui voință, de bună voie. Noi n-am meritat dragostea Lui pentru noi, după cum n-am cumpărat-o și n-am căutat-o. Ci ea a fost cu totul un act voluntar din partea Sa. Este un lucru care ar trebui să ne determine să ne închinăm Lui! **Ne-a născut** — descrie realitatea nașterii din nou. Prin această naștere spirituală noi devenim copiii Săi — o relație care nu se poate schimba, întrucât o naștere nu poate fi anulată. **Prin Cuvântul adevărului** — Biblia este instrumentul nașterii din nou. În toate cazurile de convertire autentică este implicată Scriptura, fie pe cale orală, fie tipărită. În afară de Biblie noi n-am cunoaște calea mântuirii. Într-adevăr, nici n-am ști că mântuirea este disponibilă!

Să fim ca cele dintâi roade ale creaturilor Sale — sunt trei gânduri care se desprind în legătură cu termenul **roadele dintâi**. Mai întâi, **roadele dintâi** ale recoltei erau primul snop de grâu care s-a copt. Creștinii cărora le scrie Iacov se aflau printre primii credincioși din cadrul Dispensației Creștine. Desigur, toți credincioșii sunt **un fel de roade dintâi** ale creaturilor Sale, dar textul se referă în primul rând la creștinii evrei cărora li se adresează Iacov. În al doilea rând, **roadele dintâi** erau dăruite lui Dumnezeu ca semn de recunoștință pentru belșugul dat de El și ca recunoaștere a faptului că toate vin de la El și Îi aparțin. Astfel toți credincioșii trebuie să se dăruiască pe ei lui Dumnezeu ca jertfe vii (Rom. 12:1, 2). În al treilea rând, **roadele dintâi** erau o garanție a recoltei depline ce urma. Iacov își aseamănă cititorii cu primii snopi de grâu din secerișul lui Cristos. Ei aveau să fie urmați de alții, de-a lungul veacurilor, dar ei au fost trimiși ca sfinți model, ca să etaleze roadele noii creații. În cele din urmă Domnul va popula întregul pământ cu alții asemenea lor (Rom. 8:19-23). Recolta deplină va fi atunci când Domnul Isus se va întoarce să domnească pe pământ. Între timp, ei trebuiau să dea dovadă de aceeași ascultare față de Cristos pe care o vor manifesta toți locuitorii lumii în timpul Mileniului. Și deși pasajul de față se referă în principal la creștinii din primul veac, el are aplicație pentru fiecare din noi cei care cinstim numele lui Cristos.

1:19a Restul capitolului ne oferă instrucțiuni practice cu privire la modul în care putem fi roadele dintâi ale creaturilor Sale. Ne prezintă neprihănirea practică ce ar trebui să-i caracterizeze pe cei ce au fost

născuți din nou prin Cuvântul Adevărului. Noi știm că am fost născuți prin cuvânt, pentru ca să manifestăm adevărul lui Dumnezeu. **Așadar**² să ne facem datoria acum.

Trebuie să fim grabnici la ascultare. Este o poruncă neobișnuită, cu ușoare accente de umor. Este ca și cum am spune: „Grăbește-te să ascuți!” Înseamnă că noi trebuie să fim gata să **ascultăm** (sau să auzim) cuvântul lui Dumnezeu, precum și orice sfat și îndemn evlavios. Trebuie să ne lăsăm învățați de Duhul Sfânt. Trebuie să fim începi la vorbire. E surprinzător că Iacov are atâtea lucruri de spus despre vorbirea noastră! El ne atrage atenția la modul în care vorbim. Chiar natura ne învață acest lucru. Epictetus remarca cu multă vreme în urmă: „Natura i-a dat omului o singură limbă, dar două urechi, ca să auzim de la alții de două ori mai mult decât vorbim noi înșine.” Solomon ar fi fost întru totul de acord cu Iacov. El spunea odată: „Cine își păzește gura își păzește viața, dar cine își deschide larg buzele va avea parte de nimicire” (Prov. 13:3). Tot el a mai spus: „În mulțimea cuvintelor păcatul nu lipsește, dar cine își reține buzele este înțelept” (Prov. 10:19). Vorbăreții fără control sfârșesc prin a păcătu.

1:19b, 20 Trebuie să fim începi la mânie. Un om care este iute la mânie nu produce acel fel de neprihănire pe care îl așteaptă Dumnezeu de la copiii Săi. Cei care își ies din pepeni dau oamenilor o impresie greșită despre creștinism. Rămâne valabilă afirmația de la Proverbe 16:32 că „cel care este încet la mânie este mai bun decât cei viteji; și cine își stăpânește duhul e mai bun decât cel care cucerește o cetate.”

1:21 Un al mod de a ne manifesta ca roadele dintâi ale creaturilor Sale este de a lepăda orice necurăție și orice revărsare de răutate. Aceste vicii sunt asemădate cu hainele murdare ce trebuiesc lepădate odată pentru totdeauna. În murdărie sunt incluse toate formele de necurăție, fie spirituale, fie mentale sau fizice. Sintagma: „**revărsare de răutate**” se referă probabil la acele forme de rău ce mai dăinuie încă în viața credinciosului, datând din zilele când era neconvertit. Se poate referi la păcatele ce se revărsă din viețile noastre, influențându-i pe alții. Sau se referă la răul abundent, în care caz Iacov nu descrie atât de mult excesele răului, cât caracterul extrem de mârșav al răului. Sensul global al versetului se desprinde cu claritate. Pentru a primi adevărul

cuvântului lui Dumnezeu, trebuie să fim curați din punct de vedere moral.

O altă cerință pentru a putea primi adevărul divin este **blândețea**. Este posibil să citim Biblia fără s-o lăsăm să ne vorbească. O putem studia în manieră academică, fără să fim afectați de ea. Mândria noastră, împietrirea inimii și păcatul din noi ne fac să fim nereceptivi, împiedicându-ne să răspundem la ea. Numai cei care au duhul supus și smerit se pot aștepta să derive binefaceri maxime din Scriptură. „Pe cei smeriți El îi călăuzește în dreptate, și pe cei smeriți El îi învață calea Sa“ (Ps. 25:9). „Iată spre cine Îmi voi îndrepta privirile: spre cel care suferă și are duhul măhnit, spre cel care tremură la cuvântul Meu“ (Is. 66:2).

Iacov numește Scriptura **Cuvântul sădit în voi, care vă poate mântui sufletele**. Gândul care se desprinde de aici este că cuvântul devine un depozit sacru în viața creștinului, când acesta se naște din nou. Textul marginal al versiunii RV sună astfel: „cuvântul înăscut“. Cuvântul **vă poate mântui sufletele**; Biblia este instrumental de care se folosește Dumnezeu la nașterea din nou. El recurge la cuvânt pentru a mântui sufletul nu numai de pedeapsa păcatului, ci și de puterea acestuia. El se folosește de cuvânt pentru a ne salva nu numai de oșândă în veșnicie, ci și de ravagiile pe care le face păcatul în *viața aceasta*.⁷ Negreșit la acest aspect actual și permanent al mântuirii se referă Iacov în versetul 21.

1:22 Nu este de ajuns să primim cuvântul sădit; ci mai trebuie să și ascultăm de el. Nu este nici o virtute în a poseda o Biblie sau chiar în a o citi ca pe o simplă lucrare literară. Trebuie să existe dorința puternică de a-L auzi pe Dumnezeu vorbindu-ne, precum și dispoziția de a face fără murmur tot ce ne spune El. Trebuie să transpunem în practică Biblia, să acționăm asupra celor citite. Cuvântul trebuie să devină trup în viața noastră, să prindă viață. Nu trebuie să existe nici un moment în care să ne apropiem de Scriptură fără să-i permitem să ne schimbe viața, înspre mai bine. A declara că iubim cuvântul lui Dumnezeu sau a ne da în cercetători ai Bibliei este o formă de autoamăgire, dacă sporirea cunoștințelor noastre din Cuvânt nu produce în viața noastră o asemănare tot mai mare cu Domnul Isus. A continua să acumulăm o cunoaștere intelectuală a Bibliei, fără să și ascultăm de ea, poate fi o capcană, iar nu o

binecuvântare. Dacă învățăm mereu ce trebuie să facem, dar nu punem în practică aceste lucruri, vom deveni deprimați, frustrați și nepăsători. „Impresia neînsoțită de expresie duce la depresie.“ De asemenea devenim mai răspunzători față de Dumnezeu. Combinația ideală este să citim Cuvântul și să ascultăm implicit de el.

1:23, 24 Oricine aude cuvântul, dar nu și schimbă purtarea este ca un om care privește grăbit în oglindă în fiecare dimineață, după care uită ceea ce a văzut. El nu beneficiază în nici un fel de faptul că s-a privit în oglindă. Desigur, există anumite lucruri în înfățișarea noastră care nu pot fi schimbate. Dar chiar și atunci, privindu-le ar trebui să fim smeriți! Iar când oglinda ne spune: „Spală-te!“ sau „Bărbierește-te“ sau „Piață-nă-te!“ sau „Perie-ți părul!“, se cuvine măcar să facem ceea ce ni se spune. Altminteri oglinda n-ar mai avea nici un folos practic pentru noi.

Este posibil să citim Biblia cu ușurință sau dintr-un sentiment al datoriei, fără să fim afectați de ceea ce citim. Noi vedem ce ar trebui să facem, dar curând uităm și trăim ca și când am fi deja desăvârșiți. Acest tip de automulțumire împiedică progresul spiritual.

1:25 În contrast direct cu această situație se află omul care își adâncește privirile în cuvântul lui Dumnezeu și își face obicei din a o pune mereu în practică. Privirea lui contemplativă, meditativă și așintită are urmări practice în viața sa. Pentru el Biblia e **legea desăvârșită a libertății**. Preceptele sale nu sunt o povară, ci îi spun să facă exact ceea ce de naturii lui noi îi place să facă. Pe măsură ce ascultă tot mai mult de Scriptură, el descoperă adevărata libertate și eliberare de tradițiile omenești și de raționamentele firești. Adevărul îl face liber. Acesta e omul care beneficiază de pe urma Cuvântului lui Dumnezeu, Biblia. El nu uită ce a citit. Mai degrabă, caută să trăiască în viață cele citite, punându-le în practica zilnică. Ascultarea lui simplă, de copil, aduce binecuvântări incalculabile asupra sufletului său. Acesta **va fi fericit în ceea ce face**.

1:26, 27 Aici se face un contrast între **religia zadarnică și religia curată și neînfinată**. Prin religie se înțelege aici tiparele externe de comportament legate de convingerile religioase. Se referă la formele exterioare, mai degrabă decât la duhul lăuntric. Înseamnă exprimarea externă a concepției prin închinare și slujire, mai degrabă decât

prin doctrinele în care crede cineva.

Oricine crede că este religios, dar nu-și poate stăpâni limba.... religia unui astfel de om este zadarnică. S-ar putea ca acest om să respecte tot felul de ceremonii religioase, care-l fac să pară foarte cucernic. Dar el se înșeală singur. Lui Dumnezeu nu-I trebuie ritualurile. Pe El Îl interesează o viață de neprihănire practică.

O limbă neînfrănată este doar unul din exemplele religiei zadarnice. Orice comportament ce nu concordă cu credința creștină este lipsit de valoare. Se spune că un băcan era în realitate un înșelător, care se ascundea după un paravan de pioșenie. Locuința sa era deasupra magazinului său. În fiecare dimineață își chema asistentul: „John!”

„Da, domnule.”

„Ai botezat laptele?”

„Da, domnule.”

„Ai colorat untul?”

„Ai pus cicoare în cafea?”

„Da, domnule.”

„Foarte bine. Acum vino sus, la citirea Cuvântului și rugăciunea de fiecare dimineață!”

Iacov spune că o atare religie este zadarnică. Ceea ce dorește să vadă Dumnezeu este un gen de evlavie practică, marcată de un interes real față de nevoile altora și de dorința de a ne păstra viața neîntinată. Ca exemple de religie curată și neîntinată Iacov îl elogiază pe omul care vizitează orfanii și văduvele nevoiaș și care se păstrează neîntinată de lume.

Cu alte cuvinte, elaborarea practică a nașterii din nou se găsește în „acte de har și într-o umblare a detașării de lume.” Guy King definește aceste virtuți drept dragoste practică și sfințire practică.

Noi trebuie să ne punem *propria noastră credință* la încercare în lumina următoarelor întrebări: Citesc eu Biblia cu dorința smerită de a-L lăsa pe Dumnezeu să mă mustre, să mă învețe și să mă schimbe? Doresc eu să-mi înfrânez cu adevărat limba? Îmi scuz eu izbucnirile de nervi? Sau vreau să dobândesc biruința asupra lor? Cum reacționez când cineva spune o glumă necuviincioasă? Se manifestă credința mea prin fapte de milostenie și omenie față de cei care nu au cum să mă răsplătească pentru acestea?

IV. OSÂNDIREA PARȚIALITĂȚII

(2:1-13)

Prima jumătate a capitolului 2 înfierează

practica de a căuta la fața omului. Favoritismul este cu desăvârșire străin de caracterul și exemplul Domnului sau de învățăturile NT. Nu este loc în creștinism pentru snobism sau discriminare.

2:1 Mai întâi de toate, practica este interzisă cu desăvârșire. Observați de la început că îndemnul este adresat credincioșilor, cum reiese din cuvintele de salut: „**Frații mei.**” **Credința Domnului nostru Isus Cristos** se referă la credința creștină. Nu este vorba de încrederea sau de probitatea Lui, ci de comoara de adevăr pe care ne-a încredințat-o El. Însăilând toate aceste gânduri, aflăm că Iacov spune, de fapt: „**Frații Mei**, în practicarea zilnică a **credinței creștine**, să nu dați dovadă de **parțialitate**.” Snobismul și deosebirea de clasă sunt total inconsecvente cu creștinismul adevărat. Servilismul sau ploconirea în fața unor mai mari de pe lumea aceasta nu are ce căuta în prezența Domnului Slavei. Disprețul pentru alții pe criterii ce țin de origine, de rasă, sex sau sâracie constituie, practic, o tăgăduire a credinței. Porunca aceasta nu contrazice alte porțiuni din NT unde credincioșii sunt învățați să respecte dregătorii, stăpânii, bătrânii și părinții. Există anumite relații rânduite divin care trebuie recunoscute (Rom. 13:7). În pasajul aceste se pune doar problema celui respect servil față de oameni din pricina îmbrăcăminții scumpe pe care o poartă sau a altor distincții artificiale.

2:2-4 Lucrul acesta e confirmat de ilustrația vie pe care o dă Iacov în versetele 2-4. Guy King a intitulat cu multă măiestrie această secțiune drept: „Plasatorul miop”. Scena este o adunare locală* de creștini. Iată că își face apariția un domn distins, elegant îmbrăcat, cu un inel de aur în deget. Ușierul se apleacă umil în fața lui, după care îl conduce pe distinsul vizitator la un loc proeminent, în față. De îndată ce revine ușierul la ușa bisericii, întâlnește un alt vizitator, de data aceasta un om sărac, îmbrăcat în veșminte ponosite. (Sintagma: **îmbrăcămintă murdare** nu înseamnă neapărat că hainele sale trebuiau date la curățat, cum reiese și din versiunea română, unde se spune **haine zdrențaroase**.) De data aceasta ușierul își dă toate silințele să salveze adunarea de la o scenă nepenibilă, oferindu-i vizitatorului doar un loc în picioare, în partea din spate a bisericii sau, în cel mai bun caz, un loc pe jos, la picioarele scaunului său de ușier din antreu. Ni se

pare incredibil că cineva s-ar putea comporta în halul acesta. Poate vom spune că este o ilustrație exagerată, dar când privim în inima noastră, constatăm că adesea facem și noi aceste distincții bazate pe pătura socială din care provine cineva, și astfel devenim **judecători cu gânduri rele**.

Probabil că cel mai izbitor exemplu al acestei purtări în biserica de astăzi este discriminarea manifestată față de oamenii de alte rase sau culori. Credincioșii negri au fost ostracizați în multe cazuri sau cel puțin au fost făcuți să se simtă incomozi și nedoriți. Iudeii convertiți nu au fost întotdeauna acceptați cu brațele deschise în adunări creștine. Apoi creștinii din Orient au fost și ei ținta unor forme de discriminare. Se recunoaște că există probleme sociale enorme în întregul domeniu al relațiilor rasiale. Dar creștinul trebuie să fie fidel principiilor divine. El are obligația de a exprima în practică adevărul potrivit căruia toți credincioșii sunt una în Cristos Isus.

2:5, 6a Parțialitatea este total neconcordanță cu credința creștină. Iacov demonstrează acest lucru în versetele 5-13. El prezintă patru motive puternice pentru care este caraghios ca un credincios să-i favorizeze pe bogați și să-i privească de sus pe cei săraci.

Mai întâi, înseamnă că îl dezonorăm pe un om pe care **Dumnezeu** îl onorează. Dumnezeu a ales pe oamenii săraci ai acestei lumi să fie bogați în credință și moștenitori ai împărăției pe care a făgăduit-o El celor care îl iubesc. Săracii sunt aleșii lui Dumnezeu, elita lui Dumnezeu, moștenitori ai lui Dumnezeu și iubitori ai lui Dumnezeu. De nenumărate ori în Scriptură constatăm că săracii, iar nu bogații, se alătură cauzei lui Cristos. Domnul nostru Însuși a spus: „Săracilor li se predică evanghelia“ (Mat. 11:5). Tocmai oamenii de rând L-au ascultat cu bucurie, nu bogații și aristocrații (Marcu 12:37). Nu mulți nobili sunt chemați, ci neștiutorii, slăbănogii, umilii, disprețuiții și neînsemnații acestei lumi (1 Cor. 1:26-29). Bogații sunt de regulă săraci în credință, pentru că își pun încrederea în bogății, în loc să și-o pună în Domnul. Pe de altă parte, săracii au fost aleși de Dumnezeu să fie bogați în credință. Un sondaj realizat în rândurile cetățenilor împărăției Sale ar releva că cei mai mulți dintre ei sunt săraci. În împărăție, ei vor ocupa însă poziții de bogăție și glorie. Ce mare nechibzuință este atunci și ce periculos este să-i

tratăm cu dispreț pe cei care într-o zi vor fi înălțați în împărăția Domnului și Mântuitorului nostru!

2:6b Un al doilea motiv pentru care este o nechibzuință să ne ploconim în fața celor bogați este că, în ansamblul lor, ca și clasă, ei sunt cei care în mod caracteristic au asuprit copiii lui Dumnezeu. Argumentul este stufos și chiar puțin confuz în acest punct. Bogatul menționat anterior era negreșit un credincios. Asta nu înseamnă că bogații din versetul 6 sunt și ei credincioși. Ceea ce spune Iacov este doar atât: „De ce să dați dovadă de favoritism față de oameni doar pentru că sunt bogați? Procedând așa, voi îi cinștiți pe cei ce v-au asuprit cei dintâi, ei care v-au târât la tribunale.“ Calvin a redat foarte succint esența argumentului, în cuvintele: „De ce să-i cinștiți pe călai?“

2:7 Un al treilea motiv pentru care este o dovadă de nechibzuință să fim părtinitori față de cei bogați este faptul că ei în mod obișnuit folosesc numele lui Cristos în limbaj necuviincios sau de-a dreptul murdar. Or, acesta este **nobilul nume prin care sunt numiți credincioșii** — creștini, sau urmași ai lui Cristos. Deși păcatul batjocoririi numelui Domnului nu este monopolul exclusiv al celor bogați, trebuie precizat însă că cei care îi persecută pe credincioșii săraci adesea însoțesc aceste acțiuni de cele mai grele cuvinte care pot fi adresate Mântuitorului. Prin urmare, de ce ar manifesta credincioșii o atitudine de favoritism față de oricine, doar pentru faptul că este bogat? Trăsăturile care merg mână în mână cu bogățiile nu aduc, de obicei, cinste Domnului Isus. Sintagma: **nobilul nume prin care sunteți numiți** ar putea fi tradusă și prin: „numele acela frumos, care a fost chemat peste voi.“ Unii cred că aici ar fi o referire la botezul creștin. Credincioșii sunt botezați în numele Domnului Isus. Este exact numele pe care îl blasfemiază de obicei bogații.

2:8 Al patrulea argument al lui Iacov spune că orice atitudine de favoritism față de bogați violează legea conform căreia: trebuie „să-ți iubești aproapele ca pe tine însuși, care se numește legea regală, întrucât aparține Regelui și este regele tuturor legilor. Poate că ușierul și-a scuzat purtarea față de cel bogat, spunând că nu a făcut altceva decât să-și iubească aproapele ca pe sine însuși. Numai că față de cel sărac nu a mai aplicat același principiu! Dacă ne-am

iubi cu adevărat semenii ca pe noi înșine, i-am trata exact așa cum am dori să fim tratați noi înșine. Or, noi nu am dori să fim disprețuiți, doar pentru faptul că suntem săraci, nu-i așa? Atunci nici noi nu avem voie să-i disprețuim pe alții doar pentru că sunt săraci!

Dintre toate învățăturile Bibliei, aceasta este una dintre cele mai revoluționare: **Să-ți iubești aproapele ca pe tine însuți**. Gândiți-vă ce înseamnă aceasta! Înseamnă că trebuie să avem grijă de alții exact așa cum avem grijă de noi înșine. Cu alte cuvinte, ar trebui să facem tot ce ne stă în putință pentru a ne asigura că ei au prilejul de a-L cunoaște pe binecuvântatul nostru Mântuitor. Prea de multe ori deciziile noastre se bazează pe modul în care credem că ne vor afecta acțiunile respective. Altfel spus: suntem egocentriști. Ne ploconim în fața celor bogăți pentru că sperăm că ne vom alege cu ceva, fie pe plan social, fie material. Iar pe cei săraci îi neglijăm întrucât puține sunt speranțele să câpătăm ceva similar de la ei. **Legea regală** interzice o atare exploatare a altora. Ea ne învață să ne iubim aproapele ca pe noi înșine. Iar dacă întrebăm: „Cine este aproapele?“, răspunsul îl aflăm din istoria bunului samaritean (Luca 10:29-37), unde aproapele este orice persoană căreia noi putem să-i venim în ajutor.

2:9 A căuta la fața omului este o violare a legii regale. Este **păcat** și încălcare a legii. Păcatul este orice neconformare la voia lui Dumnezeu, așa cum ne-a fost revelată aceasta sau eșecul de a întruni normele Sale. Iar prin încălcare se înțelege orice violare a unei legi cunoscute. Anumite fapte sunt păcătoase pentru că prin natura lor sunt inerent greșite; rele, dar ele devin încălcări ale legii atunci când sunt puse în evidență de o anumită lege pe care o încălcă. **Parțialitatea** este un păcat întrucât este greșită în sine. Dar mai este și o încălcare, prin faptul că există o lege care interzice acest comportament.

2:10 A călca o singură părțică a legii înseamnă a te face vinovat de toate încălcările. Legea este ca un lanț cu zece verigi, căruia dacă i-ai rupt o verigă, tot lanțul s-a rupt. Dumnezeu nu ne îngăduie să păzim un anumit set de legi, iar pe altele să le călcăm.

2:11 Același Dumnezeu care a interzis adulterul a interzis și uciderea. Poate că cineva nu s-a făcut vinovat de adulter, dar

a ucis. Este el un călcător al legii? Bineînțeles că da! Duhul legii spune că trebuie să ne iubim aproapele ca pe noi înșine. Adulterul este negreșit o încălcare a acestei porunci, dar tot așa este și uciderea. După cum este și snobismul și discriminarea. Dacă săvârșim vreunul din aceste păcate, ne-am făcut vinovați de eșecul de a împlini legea.

CELE ZECE PORUNCI

Acum trebuie să facem o pauză, în cadrul discuției noastre, pentru a ne ocupa pe larg de o problemă de bază ce derivă din argumentul lui Iacov. Problema care se pune este următoarea: „Suntem noi, creștinii, sub lege, sau nu?“ Negreșit s-ar părea că Iacov impune Cele Zece Porunci asupra credincioșilor creștini. În mod concret el se referă la a șasea și a șaptea poruncă, care interzic uciderea și adulterul. De asemenea el rezumă ultimele cinci porunci în cuvintele: „Să-ți iubești aproapele ca pe tine însuși.“ Dar a-i pune pe credincioși sub lege, ca principiu de viață, ar constitui o contradicție a altor texte din NT, cum este cel de la Romani 6:14: „Voi nu sunteți sub lege, ci sub har“; Romani 7:6: „Noi am fost izbăviți de lege“; Romani 7:4: „Voi ați murit față de lege prin trupul lui Cristos“ (vezi și Gal. 2:19; 3:13, 24, 25; 1 Tim. 1:8, 9; Ev. 7:19.) Faptul că creștinii nu se află sub Cele Zece Porunci este precizat fără echivoc la 2 Corinteni 3:7-11.

Atunci de ce insistă Iacov să le prezinte credincioșilor din această epocă a harului chestiunea legii? Mai întâi, creștinii nu sunt sub lege ca regulă sau principiu de viață. Cristos, nu legea, este modelul credinciosului. Acolo unde este lege trebuie să fie și pedeapsă. Or, pedeapsa pentru călcarea legii este moartea. Cristos a murit ca să plătească pedeapsa pentru călcarea legii. Cei care sunt în Cristos au fost, așadar, izbăviți de lege și de pedeapsa ei. Dar anumite principii ale legii *continuă* să aibă valabilitate, fiind de o valoare nepieritoare. Aceste precepte se aplică la toți oamenii, din toate veacurile. Idolatria, adulterul, uciderea și hoția sunt rele în ele însele — greșite din punct de vedere fundamental și inerent. Ele sunt la fel de greșite, fie că sunt comise de credincioși, fie de necredincioși. Mai mult, nouă din Cele Zece Porunci sunt repetate în cuprinsul epistolelor. Singura poruncă ce nu se repetă este cea privitoare la Sabat. Nicăieri nu li se spune creștinilor să țină Sabatul

sau ziua a șaptea a săptămânii, întrucât acea poruncă are un caracter ceremonial, mai degrabă decât moral. Nu era greșit în sine ca un iudeu să lucreze în ziua a șaptea. Era greșit doar pentru că Dumnezeu pusese deoparte acea zi.

În fine, trebuie să arătăm că cele nouă porunci ce se repetă în epistole nu ne sunt date ca pe o *lege*, ci ca îndrumări în neprihănire, pentru copiii lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, Dumnezeu nu le spune creștinilor: „Dacă vei fura, vei fi condamnat la moarte.“ Sau: „Dacă vei săvârși o faptă imorală, îți vei pierde mântuirea.“ Mai degrabă, El spune: „Eu te-am mântuit prin harul Meu. Acum eu vreau ca tu să trăiești o viață sfântă, izvorâtă din dragostea ta pentru Mine. Dacă dorești să știi ce aștept Eu de la tine, atunci răspunsul îl vei găsi în Noul Testament. Acolo vei găsi nouă din Cele Zece Porunci, repetate. Dar vei mai găsi și învățăturile Domnului Isus, care reclamă de fapt *norme de conduită cu mult mai elevate decât cele cerute de lege*.“ Prin urmare, Iacov nu-i așează pe credincioși sub lege și sub osândă ei. El nu spune: „Dacă vei căuta la fața omului, vei călca legea și astfel vei fi condamnat la moarte.“ †

2:12 Iată ce spune Iacov: „Ca credincioși, voi nu mai sunteți sub legea robiei, ci sub legea libertății, adică a libertății de a face tot ce este bine și drept. Legea lui Moise cerea să-ți iubești aproapele dar nu-ți dădea și puterea de a face acest lucru și te condamnă dacă greșeai. Sub har, ți se dă puterea de a-ți iubi aproapele și ești răsplătit când faci acest lucru. Tu nu-ți iubești aproapele pentru ca să fii mântuit, ci îl iubești tocmai pentru faptul că ești deja mântuit, ca o urmare a acestui fapt. Îți iubești aproapele nu de teama că vei fi pedepsit, ci pentru că-L iubești pe Cel care a murit pentru tine și a înviat din morți. Când vei sta înaintea Scaunului de judecată al lui Cristos, vei fi răsplătit sau vei suferi o pierdere, prin raportare la această normă. Nu se va pune deloc chestiunea mântuirii, ci a răsplății.“ Sintagma: „**Așa să vorbiți și așa să faceți**“ se referă la cuvinte și la fapte. Între mărturisire și trăirea în practică trebuie să existe o deplină concordanță. Prin cuvintele și faptele lor, credincioșii trebuie să evite orice favoritism, trebuie să aibă grijă să nu caute la fața omului, să nu dea dovadă de părtinire, întrucât asemenea încălcări ale legii vor fi judecate la Scaunul de Judecată al lui Cristos.

2:13 Versetul 13 trebuie înțeles în lumina contextului. Iacov se adresează credincioșilor. Nu se pune deloc chestiunea pedepsei veșnice aici, întrucât acea pedeapsă a fost ispășită odată pentru totdeauna de Cristos pe crucea de la Calvar. Mai degrabă textul de față se referă la modul în care se poartă Dumnezeu cu noi aici pe pământ, în calitatea noastră de copii ai Săi. Dacă nu dăm dovadă de **milă** față de alții, înseamnă că nu umblăm în părtășie cu Dumnezeu și că ne putem aștepta să culegem consecințele acestei stări de alunecare de la credință.

Mila triumfă asupra judecării ar putea însemna că Dumnezeu ar dori să-Și arate **mila** Sa asupra noastră, mai degrabă decât să ne disciplineze (Mica 7:18); judecata este „lucarea“ Sa „ciudată“. Versetul ar putea însemna că noi ne vom putea bucura la judecată, dacă am dat dovadă de milă față de alții, dar dacă nu ne-am purtat cu îndurare față de cei pe care pe drept am fi putut să-i condamnăm, atunci nici nouă nu ni se va arăta milă. Sau ar putea însemna că **mila triumfă asupra judecării** în sensul că întotdeauna este mai mare decât judecata. Ideea generală care se desprinde de aici este că dacă vom arăta milă față de alții, judecata ce pe bună dreptate am merita-o ar putea fi înlocuită cu îndurare.

Să ne cercetăm, așadar, în privința acestei chestiuni importante a părtinirii. Suntem noi oare dintre aceia care manifestă mai multă amabilitate și bunătate față de cei ce fac parte din rasa noastră, decât față de oamenii din alte rase? Sau suntem noi mai dispuși față de cei tineri, decât față de cei bătrâni? Suntem noi mai deschiși față de cei plăcuți la înfățișare decât față de cei lipsiți de frumusețe? Suntem noi mai doriți să ne împrietinim cu oamenii suspuși, decât cu cei care sunt relativ necunoscuți? Evităm noi oare persoanele cu diverse neputințe fizice, căutând, în schimb, compania celor puternici și sănătoși? Ne purtăm noi oare cu părtinire față de cei bogați, în detrimentul celor săraci? Întorcem oare spatele „străinilor“ sau celor care nu vorbesc bine limba noastră maternă?

Răspunzând la aceste întrebări, să ne amintim că modul în care îi tratăm pe cel mai puțin admirabil credincios este exact modul în care îl tratăm pe Mântuitorul (Mat. 25:40).

V. CREDINȚA ȘI FAPTELE (2:14-26)

Versetele acestea sunt, probabil, cele

mai controversate din întreaga epistolă a lui Iacov. Chiar și unele mari personalități ale bisericii, cum este Luther, au văzut un conflict ireconciliabil între învățătura lui Iacov despre îndreptățire prin fapte și accentul pus de Pavel pe faptul că îndreptățirea se capătă prin credință. Versetele acestea au fost însă greșit tălmăcite de unii, pentru a le face să sprijine erezia conform căreia noi am fi mântuiți prin credință și prin fapte — sau așa-numitul „sinergism”. Cu alte cuvinte, trebuie să ne încredem în Domnul Isus ca Mântuitor, dar asta nu ar fi, chipurile, de ajuns, ci ar fi nevoie să adăugăm la lucrarea Sa răscumpărătoare propriile noastre fapte de caritate și de devoțiune.

Secțiunea de față ar putea fi intitulată: „Îndreptățirea prin fapte”, întrucât într-o anumită privință noi *suntem* îndreptățiți prin fapte. De fapt, pentru a putea pricepe întreg adevărul referitor la îndreptățire, trebuie să înțelegem limpede că există șase aspecte ale îndreptățirii. Noi suntem îndreptățiți prin *har* (Rom. 3:24), adică noi nu merităm să fim îndreptățiți, ci, exact opusul. Noi suntem îndreptățiți prin *credință* (Rom. 5:1). Credința este răspunsul omului la harul lui Dumnezeu. Prin credință, noi acceptăm darul fără plată. Credința este aceea care își însușește ceea ce a făcut Dumnezeu pentru noi. Noi suntem îndreptățiți prin *sânge* (Rom. 5:9). Aici sângele este prețul ce trebuia plătit pentru a ni se procura îndreptățirea. Datoria păcatului a fost achitată de sângele scump al lui Cristos, Dumnezeu putând acum să-i îndreptătească pe păcătoșii nesfinți pe baza faptului că s-a plătit un preț, că s-au îndeplinit cerințele neprihănirii. Noi suntem îndreptățiți de către *Dumnezeu* (Rom. 8:33). Aici adevărul este că Dumnezeu e Persoana care face îndreptățirea. Noi suntem îndreptățiți prin *putere* (Rom. 4:25). Îndreptățirea noastră este legată de puterea care L-a înviat pe Cristos din morți. Învierea Sa demonstrează că Dumnezeu este satisfăcut. Și apoi suntem îndreptățiți prin *fapte* (Iac. 2:24). Faptele sunt dovada exterioară a realității launtrice a credinței noastre. Ele dau expresie exterioară unei realități ce altminteri ar rămâne nevăzută. Prin asta știm că persoana respectivă este îndreptățită prin har, prin credință, prin sânge, prin Dumnezeu, prin putere și prin fapte. Cu toate acestea, nu avem aici nici o contradicție. Toate aceste afirmații ne prezintă pur și simplu aspecte diferite ale aceluiași adevăr.

Harul este principiul pe baza căruia săvârșește Dumnezeu îndreptățirea. Credința este mijlocul prin care o primește omul. Sângele este prețul pe care Mântuitorul a trebuit să-l plătească. Dumnezeu este Agentul activ în procesul îndreptățirii. Puterea este dovada iar faptele sunt urmarea.

2:14 Iacov insistă că o credință care nu are drept urmare faptele bune nu poate mântui. Există două elemente cheie menite să ne ajute să înțelegem acest verset: primul, faptul că Iacov *nu* spune: „Ce i-ar folosi cuiva.... dacă ar avea credință...” ci spune: **Ce-i folosește cuiva să spună că are credință....** Cu alte cuvinte, nu este vorba aici despre un om care ar avea cu adevărat credință, și totuși, nu ar fi mântuit. Iacov îl descrie pe omul care nu are decât o mărturisire de credință. Adică el doar *spune* că are credință, pe când, în realitate, nu se vede nimic care să indice că așa ar sta lucrurile. A doua cheie de înțelegere a pasajului ne-o oferă versiunea NASB. Acolo versetul se încheie cu întrebarea: „Poate *acea*⁵ credință să-l mântuiască?” Cu alte cuvinte, poate o *atare credință* să mântuiască? Dacă va întreba cineva la ce fel de credință se referă Iacov, răspunsul îl va găsi în prima parte a versetului, unde el se referă la o credință bazată doar pe mărturisirea cu buzele, fără să fie susținută de fapte bune. O atare credință este însă fără nici o valoare, fiind bazată doar pe cuvinte.

2:15, 16 Zădărnicia cuvintelor nedublate de fapte este ilustrată în aceste versete, în care ni se face cunoștință cu doi oameni. Unul este lipsit atât de hrana zilnică, cât și de îmbrăcăminte. Celălalt le are pe amândouă, dar nu e dispus să le împartă cu alții. Pretinzând că ar da dovadă de multă mărinimie, acesta din urmă îi spune fratelui sărac: „Du-te și te îmbracă și mănâncă bine.” Dar nu ridică nici un deget pentru a face posibil acest lucru. La ce folosesc aceste cuvinte? La nimic, fiind lipsite de orice valoare, întrucât nu pot să stămpere foamea și nu pot asigura trupului căldura necesară.

2:17 Astfel credința de una singură, dacă n-are fapte, este moartă. O credință lipsită de fapte nu este o credință adevărată, ci doar o înșiruire de vorbe goale. Iacov *nu* spune că suntem mântuiți prin credință *plus* fapte. A susține o atare opinie ar însemna să se nesocotească lucrarea încheiată a Domnului Isus Cristos. Dacă am fi mântuiți prin credință și prin fapte, atunci ar însem-

na că există doi mântuitori: Isus și noi înșine. Dar NT arată limpede că Cristos este singurul și unicul Mântuitor. Ceea ce subliniază Iacov aici este că noi nu suntem mântuiți printr-o credință doar a cuvintelor, ci printr-o credință ce are ca urmare practică faptele bune. Cu alte cuvinte, faptele nu sunt rădăcina mântuirii, ci rodul ei. Ele nu sunt cauză, ci efectul ei, sau, cum s-a exprimat Calvin, cu conciziunea lui: „Noi suntem mântuiți doar prin credință, dar nu printr-o credință care este singură.”

2:18 Credința adevărată și faptele bune sunt inseparabile. Iacov arată acest lucru prezentându-ne câteva frânturi din cadrul unei dezbateri ce are loc între doi oameni. Primul, care este mântuit cu adevărat, este vorbitorul. Al doilea pretinde sau mărturisește că are credință, dar nu demonstrează credința sa prin fapte bune. Pe primul îl auzim punându-i celui de-al doilea o întrebare fără putință de tăgadă. Am putea parafraza conversația în felul următor: „Da” ar putea spune pe bună dreptate primul om: „tu spui că ai credință, dar nu dispui de faptele care să dovedească acest lucru. Eu în schimb susțin că credința trebuie sprijinită de o viață marcată de fapte. Dovedește-mi că ai credință fără o viață de fapte bune. Sigur că nu vei putea dovedi acest lucru. Credința este invizibilă. Singurul mod în care poate fi văzută de cei din jur este printr-o viață care s-o pună în evidență. **Eu îți voi arăta credința mea prin faptele mele**”. Cuvântul cheie al versetului este *a arăta*: A arăta credință fără fapte este imposibil.

2:19, 20 Dezbaterea continuă, vorbitorul fiind mai departe primul om. Credința pe care o mărturisește cineva s-ar putea să nu fie nimic altceva decât o încuviințare mentală a unui fapt binecunoscut. O atare recunoaștere intelectuală nu presupune nici o angajare din partea persoanei și, prin urmare, nu va avea ca rezultat o viață transformată. Nu e de ajuns să crezi în existența lui Dumnezeu. Da, e drept, că acest lucru e esențial, dar nu și suficient. **Chiar și demonii cred** în existența lui Dumnezeu și se cutremură la gândul că în cele din urmă vor fi pedepsiți de El. **Demonii cred** în realitatea de necontestat, în fapt, dar nu se predau Persoanei. Asta nu e o credință mântuitoare. Când cineva crede cu adevărat în Domnul, asta presupune o angajare a spiritului, duhului și trupului Său. La rândul ei, această angajare are ca urmare practică o viață

schimbată. **Credința fără fapte** este o credință intelectuală, deci doar a minții, fiind, așadar, o credință **moartă**⁶

2:21 Acum ne sunt date două exemple de credință din VT. **Avraam** — care era evreu, și **Rahab** — care nu era din poporul evreu. **Avraam** a fost **îndreptățit prin fapte** întrucât că l-a adus pe **Isaac, fiul său, pe altar**. Pentru a vedea acest adevăr în perspectiva sa corespunzătoare, deschideți la Geneza 15:6, unde citim că Avraam l-a crezut pe DOMNUL și El i-a socotit acest lucru neprihănire. Aici Avraam a fost îndreptățit prin faptul că a crezut; cu alte cuvinte, el a fost îndreptățit prin credință. Abia când ajungem la Geneza 22 găsim episodul în care Avraam și-a adus fiul ca să fie jertfit. Atunci a fost el îndreptățit prin fapte. De îndată ce Avraam a crezut în DOMNUL, a fost îndreptățit în fața lui Dumnezeu. Ulterior însă, după șapte capitole, Dumnezeu a pus la încercare credința lui Avraam. Iar Avraam a demonstrat că are o credință autentică, prin faptul că a fost gata să-l aducă jertfă pe Isaac. Ascultarea lui a demonstrat că credința lui nu a fost doar una intelectuală, ce rezidă în minte, ci o angajare cu toată inima sa.

Unii au ridicat obiecția că nu a fost nimeni prezent când și-a adus Avraam fiul, Isaac, să fie jertfit și, prin urmare, nu avea față de cine să dovedească realitatea credinței sale. Dar tinerii care l-au însoțit pe Avraam erau pe aproape, așteptând ca Avraam și Isaac să revină de pe munte. Mai mult, era de față Isaac. Și apoi, disponibilitatea manifestată de Avraam de a-și ucide chiar fiul, pentru a asculta de porunca lui Dumnezeu, a fost consemnată în textul sacru al Bibliei, demonstrând astfel pentru toate generațiile realitatea credinței sale.

2:22, 23 Prin urmare, este limpede că credința lui Avraam a inspirat faptele sale și prin faptele sale credința lui a fost făcută desăvârșită. Credința adevărată nu poate fi despărțită de fapte, căci primul element îl produce pe al doilea. Aducerea fiului său, Isaac, să fie jertfit, constituie pentru noi o dovadă practică a credinței lui Avraam. A fost împlinirea practică a Scripturii, care spune că Avraam a fost îndreptățit prin credință, pentru că a crezut. Faptele lui bune l-au identificat ca pe un prieten al lui Dumnezeu.

2:24 Conchidem de aici așadar că un om este îndreptățit prin fapte, și nu numai prin credință. Din nou, asta *nu* înseamnă că

suntem îndreptățiți prin credință și prin fapte. El a fost îndreptățit prin credință față de Dumnezeu și prin fapte față de om. Omul spune: „Arată-mi realitatea credinței tale.“ Singurul mod în care putem face acest lucru este prin fapte bune.

2:25 A doua ilustrație din VT o constituie prostituata Rahab, care, în mod cert, nu a fost mântuită prin caracterul ei deloc strălucit! Dar ea a fost îndreptățită prin fapte pentru că i-a primit pe soli (sau spioni) și i-a scos afară pe o altă cale. Rahab a fost o canaanită, ce locuia în orașul Ierihon. Ea auzise vestea că se apropie o armată victorioasă, căreia nu i s-a putut împotrivi nimeni până atunci. Prin urmare, ea a tras concluzia că Dumnezeu evreilor este Dumnezeu adevărat și s-a decis să se identifice cu acest Dumnezeu, indiferent care ar fi prețul. Când au intrat spionii în cetate, ea s-a împrietenit cu ei. Procedând așa, ea a demonstrat autenticitatea credinței ei în Dumnezeu cel adevărat și viu. Ea nu a fost mântuită prin faptul că i-a tănuțit pe spioni, ci acest act de ospitalitate a dovedit că este o credincioasă adevărată.

Unii oamenii răstălmăcesc acest pasaj, pentru a încerca să demonstreze că mântuirea este în parte rezultatul faptelor bune. Dar prin fapte bune ei înțeleg donații făcute unor cauze de caritate, achitarea datoriilor, spunerea adevărului și mersul la biserică. Oare în asta au constatat faptele bune ale lui Avraam și Rahab? Bineînțeles că nu! În cazul lui Avraam, a fost disponibilitatea de a-și ucide fiul! Iar în cazul lui Rahab: a fost un act de trădare! Dacă ai elimina credința din aceste fapte, ar trebui să le treci în categoria unor fapte reprobabile, și nicidecum bune. „Desparte-le de credință, și vei constata nu numai că au fost imorale și insensibile, ci de-a dreptul păcătoase“, spune Mackintosh. „Secțiunea aceasta se referă la faptele vieții, nu la faptele legii. Dacă faci abstracție de credință în cazul faptelor lui Avraam și Rahab, constăți că acele fapte erau de fapt rele. Dar când le privești ca rod al credinței, constăți că au fost fapte ale vieții.“

Așadar acest pasaj nu poate constitui temeiul propovăduirii faptului că mântuirea se capătă prin fapte bune, pentru că cine susține asta va trebui să recunoască că propagă ideea după care mântuirea se capătă prin crimă și trădare!

2:26 Iacov își încheie pasajul cu afirmația: „După cum trupul fără duh este

mort, tot așa și credința fără fapte este moartă“. Aici găsim o minunată rezumare a esenței problemei. Iacov compară credința cu trupul omenesc și aseamănă faptele cu duhul. Trupul fără duh este lipsit de viață, inutil și fără valoare. Tot așa și credința liptisă de fapte este moartă, lipsită de ineficacitate și fără rost. Evident o atare credință este falsă, iar nu credința autentică, care mântuie.

Așadar, recapitulând, vom spune că Iacov ne pune la încercare credința, prin răspunsurile date de noi la următoarele întrebări: Sunt eu dispus asemenea lui Avraam să-l ofer lui Dumnezeu tot ce am mai scump în viață? Sunt eu dispus/dispusă, asemenea lui Rahab, să devin chiar trădător față de lume, pentru a fi, în schimb, loial lui Cristos?

VI. LIMBA: FOLOSIREA EI

CORECTĂ ȘI INCORECTĂ (3:1-12)

Primele douăsprezece versete din capitolul 3 se ocupă de limbă (menționată și la 1:19, 26; 2:12; 4:11; 5:12). După cum pe vremuri medicul examina limba unui pacient, pentru a descoperi diagnosticul, tot așa și Iacov verifică sănătatea spirituală a cuiva după felul său de vorbire. Acest „auto“ diagnostic începe cu păcatele vorbirii. Iacov ar fi de acord cu vorba de duh rostită de cineva din vremea noastră: „Fii atent la limbă, că este umedă și ai putea să aluneci pe ea!“

3:1 Tema este introdusă prin avertismentul împotriva pericolului ca cineva să se grăbească să fie învățator al cuvântului lui Dumnezeu. Deși limba nu este pomenită ca atare, gândul care se desprinde de aici este că unul care recurge la limba sa pentru a preda Scriptura își asumă o responsabilitate mai mare înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. Cuvintele: „Să nu fiți mulți învățatori“ ar putea fi parafrazate: „Să nu fiți stăpâniți de o ambiție prea mare de a deveni învățatori.“ Astă desigur nu trebuie înțeles în sensul că i s-ar interzice unuia care a primit cu adevărat chemarea de a preda Cuvântul lui Dumnezeu să-și exercite darul pe care i l-a dat Dumnezeu. Ci este doar o prevenire ca această slujbă să nu fie făcută cu ușurință. Cei care predau Cuvântul Adevărului vor primi o judecată mai aspră dacă nu vor pune în practică ceea ce au predat altora.

Este o mare răspundere să-ți înveți pe oameni din Biblie. Învățătorul trebuie să fie

pregătit să asculte și să pună în practică tot ce descoperă în cuvânt. El nu poate spera să-i conducă pe alții la nivele superioare celor pe care el însuși le-a pus în practică, în propria sa trăire. Gradul de influență pe care-l va exercita asupra altora va depinde de progresul făcut de el însuși. Învățătorul va naște pe alții după chipul său; îi va face asemenea lui. Dacă va dilua sau va scoate prin explicațiile sale înțelesurile vreunui text din Scriptură, va împiedica creșterea studenților săi. Dacă va tolera păcatul, în orice formă, va promova o viață opusă sfințeniei. Nici o altă carte nu pune asupra oamenilor o răspundere atât de mare ca Noul Testament. Ea pretinde un atașament total față de Isus Cristos. Ea cere fără tocmeală ca El să fie Domnul oricărei sfere din viața credinciosului. Prin urmare, nu e lucru de șagă să predai din această Carte!

3:2 Iacov trece acum de la slujba propriu-zisă a predării la domeniul conversației. Suntem cu toții supuși greșelilor în multe privințe, dar dacă cineva știe să-și stăpânească limba, reușind să nu comită diversele păcate asociate cu vorbirea, acea persoană este cu adevărat implinită și disciplinată. Dacă cineva poate să-și stăpânească vorbirea, nu-i va fi greu să practice stăpânirea de sine și în alte domenii ale vieții sale. Desigur, Domnul Isus Cristos este Singurul care a realizat pe de-a-întregul acest lucru, dar într-o anumită privință fiecare din noi poate deveni **desăvârșit**, adică matur, întreg și într-unu totul disciplinat.

3:3 Ni se oferă aici cinci imagini alegorice ale limbii. Mai întâi limba este comparată cu o zăbală, care se pune **în gura cailor ca să ne asculte și să le cârmuim tot trupul**. Iar zăbala este legată de frâu. Deși zăbala este o piesă relativ mică, din oțel, căruțașul poate controla comportamentul calului prin această piesă. Tot așa limba poate conduce viața cuiva — fie spre bine, fie spre rău.

3:4 A doua imagine este aceea a unei **cârme**, care, raportată la corabie, este foarte mică, cântărind doar o fracțiune din greutatea vasului. De pildă, vestita navă Queen Elizabeth cântărea 83.673 de tone engleze, dar cârma avea doar 140 de tone — adică mai puțin de un 0,2 la sută din greutatea totală a vasului. Și totuși, când este rotită cârma, ea va imprima direcție vasului însuși. Pare incredibil că un om poate controla un vas atât de mare printr-un dispozitiv atât de mic. Și totuși exact așa se

întâmplă în realitate. Deci nu trebuie să greșim, evaluând puterea limbii doar în funcție de dimensiunea ei. Deși este un organ de dimensiuni mici al trupului, și relativ ascuns, el se poate mândri cu mari realizări, și spre bine, și spre rău.

3:5, 6 În al treilea rând, limba este asemănată cu focul. Un chibrit aprins, aruncat la întâmplare, ar putea aprinde o mare vâlvătaie. La rândul ei, aceasta ar putea incendia o pădure întreagă, lăsând în urmă mormane de ruine. Prin urmare, ce capacitate de distrugere și pustiire rezidă într-un singur chibrit mic! Una din marile catastrofe ale istoriei a fost incendiul izbucnit în 1871 asupra orașului Chicago. Tradiția spune că a fost declanșat când vaca doamnei O'Leary a răsturnat cu copita lampa de lângă ea. Dacă acest lucru este adevărat sau nu, cert este că incendiul a continuat, timp de trei zile, distrugând totul pe o suprafață de nouă mii pătrate. Focul a ucis 250 de persoane, a aruncat în stradă 100.000 de persoane și a produs pagube materiale estimate la 175.000.000 dolari. Limba este ca un mic chibrit aprins sau ca un lămpaș răsturnat. Potențialul ei de răutate este aproape infinit. Iacov o numește **o lume de fărâdelege... între mădulele noastre**. Termenul *lume* în acest context exprimă o vastă întindere. Cum s-ar spune (în engleză, n.tr.): „o lume plină de necaz“, adică foarte mult necaz. Tot așa și limba, deși e atât de mică, are posibilități vaste de a comite fărâdelege.

Maniera în care se răspândește flacăra vorbirii rele este ilustrată prin conversația dintre două femei din Brooklyn. Una a spus: „Tillie mi-a spus că i-ai spus un secret pe care ți-am spus să nu i-l spui!“ La care cealaltă a răspuns: „Ce rea e Tillie! Doar i-am spus să nu-ți spună că i-am spus.“ Apoi prima vorbitoare a răspuns: „Întrucât i-am spus lui Tillie că nu-ți voi spune că mi-ai spus, te rog, acum, să nu-i spui că ți-am spus!“

Limba poate întina întreg trupul. O persoană poate să-și corupă întreaga personalitate prin folosirea limbii sale în scopul defăimării, înțepării, blasfemiei și al injurăturilor, cum arată Chappel:

Vânătorul de greșeli se străpunge singur... Cel ce improșcă mereu cu noroi nu se poate delecta în ocupația sa predilectă fără a nu se mânji el însuși cu noroi, pe mâini și în inimă. De câte ori a trebuit să constatăm, în urma unei

asemenea experiențe, că ne-am ales cu un sentiment de întinare! Dar nu aceasta fusese intenția noastră inițială, ci speram că aruncând cu noroi în alții, vom putea să-i facem pe oameni să creadă că, în schimb, noi suntem mai curați. În nehibzuița noastră, am crezut că ne putem consolida pe noi înșine, sfâșiindu-i pe alții. Am fost orbi, crezând că aprinzând o încărcătură de dinamită sub casa vecinului nostru, ne vom putea întări temelii casei noastre. Dar lucrurile nu stau niciodată așa. Eforturile noastre de a-i răni pe alții s-ar putea să reușească, dar întotdeauna vom sfârși prin a ne răni mult mai adânc pe noi înșine.⁷

Limba dă foc cursului (sau roții) naturii. Este „roata” pusă în mișcare la naștere, prin care se înțelege întreaga sferă a activităților umane. O limbă rea va polua nu numai viața personală a cuiva, ci va contamina toate activitățile sale. Va afecta „întreaga răutate, din întregul om, pe o viață întreagă”. O limbă rea este **aprinșă de iad**. Toate vorbele rele își au originea acolo. Un atare fel de a vorbi are un caracter iadic. Cuvântul din original tradus prin iad este aici gheenă. În afară de acest caz, el e folosit numai de Domnul Isus în Noul Testament.

3:7 În al patrulea rând, limba este asemănată cu o ființă sălbatică, de neîmblânzit. Toate fiarele, păsările, șerpii și fauna marină pot fi îmblânzite. Nu este nici o nouătate să vezi elefanți îmblânziți, lei, tigri, păsări de pradă îmblânzite, șerpi, arici și chiar pești. Pliniu enumeră în scrierile sale câteva din animalele îmblânzite de om: elefanți, lei și tigri, la fiare sălbatice; apoi vulturul, la păsări; viperele și alți șerpi; crocodilii și diverși pești, între ființele acvatice. Dacă încearcă cineva să demonstreze că nu toate creaturile au putut fi îmblânzite de om, înseamnă că nu a înțeles ce vrea să scoată în evidență Iacov. Căci nu există motive să credem că omul nu ar putea îmblânzi orice făptură, dacă i s-ar acorda suficient timp și ar avea destulă perseverență. Robert G. Lee exprimă foarte elocvent acest adevăr:

Ce a făcut omul cu uriașii elefanți? A invadat sălașurile lor din junglă, i-a prins în cursă, i-a domesticit — pe mulți dintre ei — să care lemne, să împingă căruțe încărcate și să efectueze tot felul de munci grele. Ce a făcut omul cu mulți tigri de Bengal, cu ochii verzi? I-a prins, i-a învățat și a făcut din ei jucăriile

sale. Ce a făcut omul cu leii, cu puternicii și feroșii lei din Africa? I-a capturat în număr mare și i-a învățat să sară prin inele de foc, să călărească pe cai și să stea pe pedestal, să nu se atingă de hălci de carne așezate între labele lor, chiar atunci când sunt flămânzi, să se culce jos, să se ridice pe picioarele din spate, să alerge, să scoată răcnete la comanda rostită de om, sau la pocnetul bicicului său. Ba odată îmi amintesc că am văzut la un circ un leu care și-a deschis puternicele maxilare, permițându-i îmblânzitorului său să-și vâre capul în gura sa, preț de un minut.

Ce a făcut omul cu șarpele boa? Cu marele python? Duceți-vă la circ și veți vedea femeii minuscule, frive ca o floare, cum îi înfășoară pe acești monștri hidoși în jurul trupului lor, fără teamă. Mergeți la spectacolele de menajerii și vedeți cum omul l-a făcut pe leopardul bălțat și pe jaguarul setos de sânge inofensivi și muți în fața lui. Duceți-vă la spectacol și veți vedea purici domesticiți, uitați-vă la șacalul înfometat cum se culcă alături de mielul blând; urmăriți cum porumbelul stă în cuib cu vulturul și cum leul se joacă vesel cu un iepuraș.⁸

3:8 Dar printre succesele repurtate de om în privința animalelor sălbatice nu se găsește și biruința asupra propriei sale limbi. Sinceri să fim, trebuie să recunoaștem că acest lucru este adevărat și în viața noastră. Datorită căderii, cu toții ne-am pierdut stăpânirea asupra acestui mușchi nu prea mare din organismul nostru. Natura umană nu are capacitatea sau tăria de a controla acest mic organ. Numai Dumnezeu poate să-l aducă sub control.

În continuare, Iacov califică limba drept **un rău de neîmfrănat**. Legând sintagma cu cuvintele: **plină de otravă mortală**, avem motive să credem că Iacov a avut în vedere un șarpe fără astâmpăr, cu un venin extrem de otrăvitor, din care doar o singură picătură sau două poate aduce moartea celui atins. Tot așa limba poate otrăvi mintea și asasina caracterul. Știm cu toții cât de ușor este să-i bârfești pe alții. De câte ori nu ne antrenăm și noi în defăimarea, în improșcarea cu noroi a altora, pentru a le plăti înapoi anumite presupuse rele ce ni le-au săvârșit. Ba, uneori, fără nici un motiv temeinic, i-am disprețuit pe alții, i-am criticat și i-am degradat. Cine poate calcula toată mizeria și ravagiile pe care le-au produs atari cuvinte în viața noastră și a celor din familia noastră? Câtă amărăciune au produs ele în lăuntru lor! De câtă rușine

ne-au acoperit când a trebuit să ne cerem iertare! Ce efecte nefaste au avut ele asupra sănătății noastre! Părinți care s-au complăcut în îndeletnicirea de a-i critica pe față pe frații și surorile lor de credință au ajuns apoi să vadă cum proprii lor copii au adoptat același spirit de critică, îndepărtându-se de la părtășia creștină. Prețul pe care trebuie să-l plătim pentru folosirea nedisciplinată a limbii este enorm.

Care este remediul? Rugați-vă zilnic Domnului ca să ne păzească de bârfă, de spiritul de cenzură și de cuvintele rostite cu răutate. Nu vorbiți de rău pe nimeni; dragostea acoperă o mulțime de păcate (1 Pet. 4:8). Dacă avem ceva împotriva cuiva, să ne ducem direct la acea persoană, să discutăm cu dragoste și să ne rugăm împreună (Mat. 18:15; Luca 17:3). Să ne străduim să-L vedem pe Cristos în frații noștri, în loc să facem din țânțar armăsar, amplificând greșeli în realitate minore. Dacă constatăm că am început să spunem cuvinte necuviințioase sau nefolositoare, să ne oprim imediat, în mijlocul propoziției, și să explicăm că a duce până la capăt afirmația începută ar fi nefiducios. E înțelept ca unele lucruri să rămână nerostite.

3:9, 10 Este o dovadă de inconsecvență să folosim limba atât în scopuri bune, cât și în scopuri rele. Este împotriva firii, deoarece cotrazice orice principiu din natură. La un moment dat un om îl binecuvântează pe Dumnezeu cu limba sa, pentru ca în clipa următoare să-i blesteme pe cei făcuți după chipul lui Dumnezeu. Câtă neconcordanță există în faptul că din aceeași sursă pot izvorî rezultate atât de diferite! Nu ar trebui să existe o atare stare de lucruri! Limba care îl binecuvântează pe Dumnezeu ar trebui să-i ajute pe oameni, iar nu să-i vatăme. Tot ceea ce spunem trebuie să se supună acestui triplu test: Este adevărat? Este omenos? Este necesar? În permanență trebuie să-L rugăm pe Domnul să pună strajă buzelor noastre (Ps. 141:3) și să ne rugăm ca vorbele care ne ies din gură și meditațiile inimii noastre să fie vrednice de primit în fața Aceluia care este tăria și Răscumpărătorul nostru (Ps. 19:14). Să nu uităm că printre măduarele noastre menționate la Romani 12:1 se află și limba.

3:11 Din nici un izvor nu țâșnește simultan și apă dulce, și apă amară. Tot așa trebuie să fie și cu limba. Fie una, fie alta. Lecțiile acestea din natură au menirea să ne atragă atenția că vorbirea noastră trebuie să

fie în mod consecvent bună.

Astfel Iacov ne aduce la judecată, în privința vorbirii noastre. Înainte de a părăsi această secțiune, să ne punem următoarele întrebări: Îi învăț eu oare pe alții lucruri pe care el însuși nu mi le-am însușit? Îi critic oare pe alții pe la spate? Este vorbirea mea în mod consecvent curată, edificatoare, plină de omenie? Folosesc eu oare „înjurături pe jumătate“, cum ar fi (în engleză): gosh, golly, gee, jeepers, good heavens, heck? După ce am participat la o adunare solemnă, mă angajez eu oare în ușurătate, discutând despre rezultatele ultimelor meciuri de fotbal? Fac eu jocuri de cuvinte cu texte din Scriptură? Iar când repovestesc un fapt, exagerez sau înfloresc eu lucrurile, pentru a-i impresiona pe ascultători? Spun eu oare adevărul, dată de dată, chiar dacă aceasta mă poate costa pierderea reputației, a prietenilor sau a finanțelor?

VII. ÎNTELEPCIUNEA: CEA ADEVĂRATĂ ȘI CEA FALSĂ (3:13-18)

Iacov discută acum diferența dintre înțelepciunea adevărată și cea falsă. Când se referă la înțelepciune, el nu are în vedere cât de multe *cunoștințe* posedă cineva, ci cum își trăiește el *viața* zi de zi. Nu posedarea unui bagaj de cunoștințe contează, ci aplicarea acestora în practică. Avem în față portretul unui om cu adevărat înțelept. În principal, omul acesta este Domnul Isus Cristos; El este înțelepciunea întrupată (Mat. 11:19; 1 Cor. 1:30). Dar înțelept este și acela care manifestă viața lui Cristos, în care se poate vedea roada Duhului (Gal. 5:22, 23).

Avem însă și portretul omului înțelept în felul lumii, care acționează conform principiilor acestei lumi. El întruchipează toate trăsăturile pe care le preamăresc oamenii. Din comportarea lui nu răzbate nici o dovadă că înăuntru s-ar afla o viață divină.

3:13 Dacă un om este înțelept și înțelegător, va demonstra acest lucru prin purtarea lui bună, conjugată cu duhul smerit ce decurge din înțelepciune. Domnul Isus — întruchiparea adevăratei înțelepciuni — nu a fost nici mândru, nici arogant; ci El a fost blând și smerit cu inima (Mat. 11:29). Prin urmare, toți cei care sunt cu adevărat înțelepți poartă amprenta adevăratei smerenii.

3:14 Pe cel înțelept în felul lumii îl caracterizează gelozia amară și ambițiile egoiste din inima sa. Singura lui pasiune în

viață este să-și promoveze propriile interese. El este gelos pe toți competitorii săi și necruțător în relațiile cu ei. El se fălește că înțelepciunea sa i-a adus succesele de care se bucură. Dar Iacov spune că aceasta nu este deloc înțelepciune. O atare făloșenie este găunoasă, fiind, practic, o tăgăduire a adevărului potrivit căruia omul cu adevărat înțelept este cel cu adevărat smerit.

3:15 Chiar în slujirea creștină, se poate ca cineva să fie plin de gelozie amară față de alți lucrători, căutând să se promoveze pe sine, în poziții suspuse. Există întotdeauna pericolul ca oamenii cu o înțelepciune lumească să li se ofere poziții de conducere în biserică. Trebuie să fim în permanență cu băgare de seamă să nu permitem ca principiile lumii să ne călăuzească în treburile spirituale. Iacov numește această înțelepciune falsă drept **pământescă, senzuală și demonică**. În aceste trei adjective există o progresie inversă, care merge în jos. **Pământescă** înseamnă că înțelepciunea aceasta nu vine din cer, ci e de pe acest pământ. **Senzuală** înseamnă că nu este roada Duhului Sfânt, ci provine din natura josnică a omului. **Demonică** înseamnă că se pretează la acțiuni care se aseamănă cu purtarea demonilor, mai degrabă decât cu aceea a oamenilor.

3:16 Oriunde veți întâlni **invidie și ceartă** (în engleză: „egosim, urmărirea intereselor proprii“, n.tr.), veți găsi și **dezordine, stare de confuzie și orice lucru rău**. Cât de adevărate sunt aceste cuvinte! Gândiți-vă la toată agitația și neliniștea din lumea actuală — toate datorându-se faptului că au respins înțelepciunea adevărată și s-au luat după propria lor presupusă înțelepciune!

3:17 **Înțelepciunea care vine de la Dumnezeu este mai întâi curată**. În gândire, în vorbă și în faptă, este curată. În duh și în trup, în doctrină și în practică, în credință și în morală, este neîntinată. De asemenea este **pașnică**. Adică un om înțelept iubește pacea și va face tot ce-i stă în putință pentru a menține pacea, fără a sacrifica puritatea. Lucrul acesta e ilustrat prin istorioara lui Luther, despre doi țapi care s-au întâlnit pe o punte îngustă ce traversa un râu adânc. Țapii nu puteau da înapoi, dar nici nu îndrăzneau să se ia la trântă. „După un scurt schimb de replici, unul din ei s-a așezat jos, lăsându-l pe celălalt să treacă peste el, evitându-se astfel orice conflict. Morala, spune Luther, nu e greu de dedus:

„Fii mulțumit dacă cineva îți va călca persoana în față, de dragul păcii. Am spus persoana, nu conștiința.“ Adevărata înțelepciune este **blândă**. Este îngăduitoare, iar nu impunătoare. Curtenitoare, nu bătărană. Un om înțelept este un domn, un adevărat „gentleman“, care ține cont de sentimentele altora, după cum spune și A. B. Simpson: „Atitudinea de bătăranie, de sarcasm, replica dură și cuvintele tăioase — toate acestea nu au nimic de a face cu învățătura plină de blândețe a Mângâietorului.“

Următoarea trăsătură este: **ușor de înduplecat** (sau „gata să cedeze“). Adică atitudinea conciliatorie, abordabilitatea, disponibilitatea de a asculta, de a cumpăni lucrurile, de a ceda atunci când este nevoie. Este exact contrariul atitudinii de încăpățănare și de îndărătnicie. Înțelepciunea de sus este **plină de îndurare și de roade bune**. Este **plină de îndurare** față de cei care nu au dreptate și dornică întotdeauna să-i ajute pe aceștia să găsească drumul cel bun. Este plină de compasiune și omenie, lipsită de spirit de răzbunare, răsplătind lipsa de amabilitate cu bunăvoință. Este **fără părtinire**, în sensul că nu caută la fața omului, nu dă dovadă de favoritism. Este imparțială în tratamentul aplicat altora. În fine, înțelepciunea adevărată este **nefățarnică**, adică sinceră și transparentă. Nu se prefacă că este altceva decât e în realitate.

Să însăilăm acum toate aceste gânduri, pentru a alcătui portretele a doi oameni: omul cu adevărat înțelept și omul cu înțelepciune falsă. Omul cu adevărat înțelept este cu adevărat smerit. El îi stimează pe alții, considerându-i mai buni decât el. El nu-și dă aere, ci se străduiește să-i facă pe oameni să se simtă în largul lor, de îndată ce ia contact cu ei. Comportarea lui nu este ca aceea a lumii înconjurătoare, căci este din altă lume. El nu trăiește pentru trup, ci pentru duh. Prin cuvintele și faptele sale, el te face să te gândești la Domnul Isus. Viața lui este curată. El însuși este curat din punct de vedere moral și spiritual. Apoi este pașnic. Va suporta insulta și acuzațiile false, refuzând să se răzbuene sau chiar să se justifice. Este blând, manierat și are o inimă tandră. Te poți înțelege cu el, poți să-l convingi, pentru că este dispus să privească lucrurile din punctul tău de vedere. Nu este vindictiv, ci întotdeauna gata să-i ierte pe cei care i-au greșit. Nu numai atât, dar și-a făcut obicei din a se purta cu omenie față de alții, în special cu cei care nu merită. Și

apoi se poartă la fel cu toții, nu practică favoritismul. Cei bogați merită același tratament ca și săracii. Celor mari nu li se acordă tratament preferențial în detrimentul oamenilor de rând. În fine el nu este ipocrit. Nu spune una și face alta. Sau ceea ce spune aceea și gândește. Nu-l vei auzi niciodată lingușindu-i pe alții. Rostește adevărul și niciodată nu se ascunde după o mască.

Nu tot așa este omul cu înțelepciune lumească. Inima lui este plină de invidie și cărtă. În goana sa după înăvuițire, devine intolerant față de orice competitor sau rival. În comportarea sa nu este nimic nobil, căci ea nu se ridică mai presus de acest pământ. El trăiește doar pentru a-și satisface apetiturile naturale — aidoma animalelor. Iar metodele sale sunt pline de cruzime și perfidie — de-a dreptul diavolești. Sub costumul său bine călcat se ascunde o viață de necurăție. Gândurile din viața sa sunt poluate, morala lui e decăzută iar vorbirea îi este necurată. Este certăreț cu toți cei care îndrăznesc să-l contrazică sau îl supără cu ceva. Acasă, la serviciu, în viața socială este într-o permanentă stare de vrajbă. Este nemilos, aspru și impunător, nepoliticos și bătăran. Oamenii nu se pot apropia de el cu ușurință, pentru că-i ține la distanță. Este imposibil să stai de vorbă cu el în liniște, să încerci să te înțelegi cu el. El deja a luat o hotărâre în mintea lui și nu-l mai poți face să se răzgândească, în ruptul capului. Opiniile lui nu suferă nici o modificare. Este neiertător și vindictiv. Când l-a prins pe cineva cu o greșală sau eroare cât de mică, este necruțător, slobozind un șuvoi de cuvinte dure, ocări și un potop de critici. Pe oameni îi plasează pe scara propie a valorilor, în funcție de foloasele pe care le poate trage de pe urma lor. Când nu mai prezintă nici un interes pentru el, după ce s-a folosit de ei, când știe că nu va mai profita de pe urma lor, nu-i mai bagă în seamă. În fine, omul acesta e cu două fețe și nesincer. Niciodată nu poți fi sigur de el. Nu te poți bizui nici pe cuvintele lui, nici pe faptele sale.

3:18 Iacov încheie capitolul cu cuvintele: „Acum (însă) roada neprihănirii este semănată în pace de cei care fac pace.” Versetul acesta stabilește veriga de legătură dintre cele discutate anterior și cele ce urmează. Am învățat deja că înțelepciunea adevărată este pașnică, iubitoare de pace. În capitolul următor vom constata că există conflicte în rândurile copiilor lui Dumne-

zeu. Aici ni se amintește că viața este ca procesul fermieritului. Elementele ecuației sunt: Fermierul (omul înțelept care este făcător de pace); apoi clima (pacea); și secerișul (neprihănirea). Fermierul vrea să culegă o recoltă de neprihănire. Este cu putință acest lucru într-o atmosferă de certuri și ciorovăieli? Nicidecum! Semănatul trebuie să se facă în condiții de pace, de către persoane cu atitudine pașnică. Atunci se va culege o recoltă îmbelșugată de dreptate, atât în viața lor, cât și a celor pe care îi slujesc.

Încă o dată Iacov ne-a pus credința la probă, de data aceasta cu privire la tipul de înțelepciune pe care trebuie să-l etalăm în viața noastră de zi cu zi. Trebuie să ne punem următoarea întrebare: „Îi respect eu oare mai mult pe trufașii acestei lumi, decât pe credincioșii smeriți în Domnul Isus?” „Îi slujesc eu pe Domnul fără să-mi pese cine va fi elogiat sau va primi credit pentru asta?” „Sunt eu vinovat de faptul că am recurs la lingușeli, pentru a-i manipula pe oameni, pentru a-mi urmări scopurile?” „Nutresc eu oare în inimă gelozie și resentimente?” „Recurg eu la cuvinte sarsastice și la remarci tăioase?” „Sunt eu curat în gândire, în vorbire și pe plan moral?”

VIII. LĂCOMIA: CAUZA ȘI

LEACUL EI (Cap. 4)

Iacov a scos în evidență că omul înțelept iubește pacea. Acum el își aduce aminte de certurile ce există între copiii lui Dumnezeu. Care să fie cauza acestora? De ce există atâtea familii nefericite și atâtea biserici dezbinat? De ce există atâtea vrajbe, dușmăni și supărări între lucrătorii creștini din țară și între misionarii din străinătate? Motivul este faptul că în permanență ne străduim să ne satisfacem pofa după plăceri și avuții, căutând mereu să-i întrecem pe alții, să fim mai grozavi decât ei.

4:1, 2a Realitatea tristă e că există războaie și lupte între creștini. Ar fi nerealist să încercăm să sugerăm că paragraful acesta nu se referă la credincioși. Ar însemna să-l secătuim de toată valoarea și învățătura pe care dorește să ne-o împărtășească. Care este cauza tuturor acestor lupte? Ele izvorăsc din dorințele puternice din lăuntrul nostru, care se zbat încontinuu, căutând să fie satisfăcute. Există în noi pofa de a acumula bunuri materiale. Suntem mânâți apoi de dorința după prestigiu. Tânjim în

lăuntru nostru **după plăcere**, după satisfacerea apetitelor trupești. Toate aceste forțe puternice acționează în lăuntru nostru și niciodată nu suntem mulțumiți, ci întotdeauna vrem să ni se dea mai mult. Cu toate acestea, se pare că mereu suntem frustrați, în dorința noastră de a căpăta ceea ce dorim. Dorința aceasta neîmplinită din noi este atât de puternică încât suntem gata să-i călcăm în picioare pe cei care par să ne obstrucționeze înaintarea. Iacov spune: „**Voi ucideți**“, înțelegând acest lucru în sens figurat. Cu alte cuvinte, nu comitem crime fizice, dar mânia, gelozia și cruzimea care se scurg din noi constituie o crimă în embrion.

4:2b, 3 Noi poftim și nu avem. Dorim să posedăm lucruri mai frumoase și mai numeroase decât ale altora. Și în încercarea aceasta, ne trezim că am ajuns să ne certăm și să ne sfâșiem unii pe alții.

Un tânăr și o tânără — să le spunem Ioan și Angela — tocmai s-au căsătorit. Ioan are un serviciu destul de bine remunerat. Angela dorește o casă la fel de mare ca aceea a celorlalte familii de tineri din biserică. Ioan dorește o mașină cu un an de fabricație recent. Angela dorește să aibă în casă mobilă de calitate și aparatură modernă. Unele din aceste lucruri vor trebui cumpărate pe rate. Dar salariul lui Ioan nu este suficient pentru a face față acestor presiuni financiare. Apoi în viața tinerei familii intervine un copilăș, care reclamă alte cheltuieli, pe fondul unui buget foarte dezechilibrat. Pe măsură ce cresc pretențiile Angelei, Ioan devine tot mai nervos și irascibil. Angela se răzbună, începând să-l cicălească și să plângă tot mai des. Nu după mult timp, pereții casei încep să se cutremure de certurile care izbucnesc în acest cămin. Materialismul a început să distrugă această familie.

Pe de altă parte, s-ar putea ca Angela să fie geloasă, considerând că Bob și Susana Smith ocupă un loc mai proeminent în adunare decât ea și Ioan. Curând ea va începe să facă remarci tăioase față de Susana. Pe măsură ce bătaia dintre cele două crește în intensitate, între Ioan și Bob izbucnește de asemenea un conflict. Apoi alți creștini se alătură uneia sau alteia dintre cele două tabere și astfel adunarea este dezbinată — doar pentru faptul că o persoană este avidă după prestață.

Iată dar unde rezidă sursa ciorovăielilor și certurilor dintre credincioși: în dorința de

a avea mai mult și în gelozia pe care o stârnește o atare lăcomie în alții. În engleză avem o expresie care încearcă să îmbrace acest fenomen într-un veșmânt mai respectabil: „*Keeping up with the Joneses*“ (adică a ține pasul cu Ioneștii, a nu te lăsa mai prejos de alții). Mai precis am putea defini acest fenomen drept lăcomie, rapacitate și invidie. Dorința devine la un moment atât de puternică încât oamenii sunt dispuși să facă aproape orice pentru a-și satisface poftele. Ei nu pricep că adevărata plăcere nu se găsește pe această cale, ci în atitudinea de a ne mulțumi cu alimentele și îmbrăcămintea pe care le avem (1 Tim. 6:8).

Rugăciunea este metoda corectă de rezolvare a acestei probleme. „Nu vă certăți. Nu polemizați. Nu vă luptați, ci rugați-vă!“ Iacov spune: „**Nu aveți pentru că nu cereți.**“ În loc să aducem aceste lucruri înaintea Domnului în rugăciune, noi încercăm să obținem ceea ce dorim prin propriile noastre eforturi. Dacă dorim un lucru pe care nu-l avem, să-l cerem de la Dumnezeu. Dacă cerem, dar nu ni se răspunde la rugăciune, care să fie explicația? Înseamnă că motivele noastre nu au fost curate. Noi nu am dorit aceste bunuri pentru slava lui Dumnezeu sau spre folosul semenilor noștri, ci ni le-am dorit pentru gratificarea eului nostru, ca să ne satisfacă apetiturile noastre naturale. Dumnezeu nu amintește că va răspunde la asemenea rugăciuni.

Ce lecție aprofundată de psihologie avem în aceste versete de la începutul capitolului 4! Dacă oamenii ar fi mulțumiți cu ceea ce le-a dat Dumnezeu, ce conflicte și tulburări ar fi evitate! Dacă ne-am iubi aproapele ca pe noi înșine, și am fi mai interesați în a împărți cu alții ceea ce avem, decât în a acapara pentru noi înșine, ce atmosferă de pace s-ar crea! Dacă am urma porunca Mântuitorului, de a renunța la toate, în loc de a aduna cât mai mult; de a ne strânge comori în cer, mai degrabă decât pe pământ, ce repede ar înceta neînțelegerile!

4:4 Isus condamnă iubirea excesivă a lucrurilor materiale, echivalând-o cu adulter spiritual.⁹ Dumnezeu vrea să-L iubim pe El mai întâi și cel mai mult. Când iubim lucrurile trecătoare ale acestei lumi, suntem neloiali și necredincioși față de El.

Lăcomia este o formă de idolatrie. Ea înseamnă că dorim cu ardoare un lucru pe care Dumnezeu nu dorește să-l avem. Înseamnă că ne-am întronat în inimă un idol,

că punem mai mare preț pe lucrurile materiale, decât pe voia lui Dumnezeu. Prin urmare, lăcomia este idolatrie și idolatria este o formă de infidelitate spirituală față de Domnul.

Spiritul lumesc este de asemenea vrăjmașie cu Dumnezeu. Lumea nu înseamnă aici planeta pe care locuim, ci lumea naturii din jurul nostru. Este sistemul pe care l-a făcut omul pentru el însuși, în efortul de a satisface pofta ochilor, pofta cărnii și mândria vieții. În cadrul acestui sistem nu este loc pentru Dumnezeu sau pentru Fiul Său. S-ar putea să fie lumea artelor, a culturii, a educației, științei sau chiar a religiei. Dar este o sferă în care numele lui Cristos nu este binevenit, ba chiar este interzis. Iar dacă e totuși acceptat, aceasta e numai de formă. Pe scurt, este lumea sau omenirea din afara sferei bisericii adevărate. A fi prieten cu acest sistem înseamnă a fi **vrăjmaș cu Dumnezeu**. Căci tocmai lumea aceasta L-a răstignit pe Domnul vieții și al slavei. De fapt, lumea *religioasă* a fost aceea care a jucat un rol hotărâtor în omorârea Sa. Așadar, cât de groaznic este doar să ne gândim că credincioșii ar putea vreodată dori să meargă la braț cu lumea care L-a ucis pe Mântuitorul lor!

4:5 Versetul 5 este unul dintre cele mai dificile din întreaga epistolă: **Credeți că degeaba spune Scriptura: „Duhul care locuiește în noi ne dorește cu gelozie“?**

Prima dificultate rezidă în faptul că Iacov pare să citeze din Vechiul Testament. Dar aceste cuvinte nu se găsesc nicăieri în VT, nici măcar în cărțile apocrife. Există două explicații posibile: Prima, constă în faptul că deși nu regăsim în VT aceste cuvinte în forma exactă în care au fost redate de Iacov, s-ar putea ca el să le fi citat ca rezumat al învățaturii generale a Scripturii. A doua soluție ar fi cea oferită de versiunea RV, unde versetul este rupt în două întrebări: „Sau credeți că degeaba vorbește Scriptura? Ne iubește oare cu gelozie Duhul, pe care L-a pus Dumnezeu să locuiască în noi?“ Cu alte cuvinte ideea care se desprinde de aici este că în condamnarea spiritului competitiv și lumesc, Biblia nu face risipă de cuvinte.

A doua dificultate majoră a versetului 5 rezidă în a doua parte a sa. Problema constă în a stabili dacă duhul este Duhul *Sfânt* (ca în NKJV¹⁰) sau duhul *geloziei* pline de pasiune. Dacă prima variantă este cea valabilă, atunci tâlmăcirea este că Duhul

Sfânt, pe care Dumnezeu l-a pus să locuiască în noi, nu este sursa poftelor și geloziei care duc la certuri; mai degrabă, El **dorește cu gelozie** ca noi să fim devotați pe de-a ntregul lui Cristos. Dacă acesta este sensul versetului, atunci reiese că duhul care locuiește în noi, adică duhul de poftă și invidie, este cauza tuturor infidelităților noastre față de Dumnezeu.

4:6 Dar El ne dă har și mai mult. În primele cinci versete am văzut cât de rea poate fi firea veche din credincios. Acum aflăm că nu suntem lăsați singuri să ne ocupăm de poftele firii, în propriile noastre puteri. Slavă Domnului, **El ne dă har mai mult** sau tărie ori de câte ori avem nevoie (Ev. 4:16). El a făgăduit: „...ca zilele tale așa va fi tăria ta“ (Deut. 33:25).

Când poverile apasă mai greu, El dă mai mult har,

Și trimite mai multă tărie, când truda sporește,

La strămtorări noi, El adaugă îndurarea Sa, Iar când se-nmulțesc încercările, El înmulțește pacea Sa.

— Annie Johnson Flint

Pentru a dovedi că Dumnezeu dă harul în măsura în care avem nevoie de el, Iacov citează textul de la Proverbe 3:34, aici găsim în plus gândul conform căruia celor smeriți, nu celor mândri le este făgăduit harul. Dumnezeu se împotrivesc celor mândri, dar nu se poate împotrivi duhului zdrobit.

4:7 În versetele 7-10, găsim șase pași ce trebuie făcuți atunci când este o adevărată pocăință. Iacov și-a ridicat până acum glasul împotriva păcatelor comise de sfinți. Cuvintele sale au străpuns inimile ca niște săgeți osânditoare, căzând ca niște tunete izvorâte de la tronul lui Dumnezeu. Ne dăm seama că prin el ne-a vorbit chiar Dumnezeu. Inimile noastre s-au plecat sub înrăurirea cuvintelor Sale. Dar acum se pune întrebarea: „Ce vom face?“

Primul lucru pe care trebuie să-l facem este **să ne supunem lui Dumnezeu**. Asta înseamnă că trebuie să-l fim supuși, gata să-L ascultăm când ne vorbește și să facem ceea ce ne spune. Trebuie să fim cu inima zdrobită, iar nu mândri sau îndărătnici. Apoi trebuie să ne împotrivim diavolului. Acest lucru îl facem închizându-ne urechile și inimile la sugestiile și ispitele sale. De asemenea ne împotrivim diavolului folosind

Scriptura ca pe Sabia Duhului, ca să-l respingem. Dacă ne împotrivism lui, el va fugi de la noi.

4:8 Apoi trebuie să ne apropiem de Dumnezeu. Și acest lucru îl facem prin rugăciune. Trebuie să venim înaintea Lui printr-o rugăciune disperată dar plină de credință, spunându-I tot ce ne apasă pe inimă. Apropiindu-ne astfel de El, constatăm că și El Se va apropia de noi. Noi am crezut că El va fi departe de noi, datorită atitudinii noastre firești și lumești, dar când ne apropiem de El, El ne iartă și ne reface. Al patrulea pas este: **Spălați-vă mâinile, păcătoșilor; curățiți-vă inima, oameni cu inima împărțită! Mâinile** se referă la acțiunile noastre iar **inimile** reprezintă motivele și dorințele noastre. Noi ne curățim mâinile și ne purificăm inimile mărturisindu-ne și lăsându-ne de păcate, atât în lăuntru nostru, cât și în afară. Ca **păcătoși** avem nevoie să ne mărturisim faptele rele; ca **oameni cu inima împărțită**, trebuie să mărturisim duplicitatea din inimile noastre, motivația noastră greșită.

4:9 Mărturisirea trebuie însoțită de o adevărată părere de rău și căință pentru păcat. **Simțiți-vă mizeria, întristați-vă și plângeți! Râsul vostru să se prefacă în plâns și bucuria voastră în întristare!** Când Dumnezeu ne cercetează, muștrându-ne pentru păcatele comise, nu mai este timp de pierdut, ci trebuie să ne prosternem înaintea Lui și să plângem pentru păcătoșenia noastră, pentru lipsa de putere, pentru răceala noastră și pentru starea de nerodnicie. Trebuie să ne smerim și să plângem pentru materialismul nostru, pentru secularismul și formalismul nostru. Atât în lăuntru nostru, cât și în afară, trebuie să manifestăm roada pocăinței evlavioase.

4:10 În fine, trebuie să ne smerim înaintea Domnului. Dacă ne prosternem cu adevărat în țărână la picioarele Sale, El ne va ridica la timpul potrivit.

Prin urmare, acesta este modul de a răspunde atunci când Domnul ne descoperă starea în care ne aflăm. Prea de multe ori lucrurile nu se întâmplă așa cum ar trebui. De pildă, uneori, ne aflăm la adunare, unde auzim clar cum ne vorbește Dumnezeu inimii noastre. Suntem pentru moment mișcați și umpluți de hotărâri mari. Dar când se termină adunarea, oamenii se iau cu vorba și uită de cele serioase. Întreaga atmosferă a serviciului se destramă iar puterea se risipește și Duhul lui Dumnezeu e stins.

4:11, 12 În continuare Iacov se ocupă de vorbirea de rău împotriva unui frate. Cineva a spus că trebuie să ne punem trei întrebări înainte de a începe să-i criticăm pe alții: De ce folos va fi această critică pentru fratele meu? De ce folos îmi va fi mie însumi? În ce măsură această critică va fi spre slava lui Dumnezeu?

Legea regală a iubirii spune că trebuie să ne iubim semenii ca pe noi înșine. Prin urmare, a vorbi de rău împotriva unui frate sau a-i judecata motivele este totuna cu a vorbi împotriva acestei legi și a o condamna, disprețuind-o. A călca legea cu voia înseamnă a o trata fără respect. Este ca și când am spune că legea este bună, și nevrednică de a fi respectată. „Cine refuză să asculte afirmă, practic, că n-ar trebui să existe lege.“ Așadar cel care vorbește de rău împotriva unui frate este pus în poziția ciudată de a fi judecător, mai degrabă decât cel care trebuie judecat. El se poartă pe o poziție superioară legii, mai degrabă decât aceea de supunere față de lege. Dar numai Dumnezeu este superior legii; El este Cel care a dat legea și Care judecă după lege. Atunci cine are îndrăzneala de a uzurpa locul lui Dumnezeu, judecându-l pe altul?¹¹

4:13 Următorul păcat pe care Iacov îl condamnă este acela de a-ți face planuri, de a te încrede în forțele proprii și a te lăuda că vei face cutare sau cutare lucru, fără să îți cont de Dumnezeu, acționând independent de El (v. 13-16). Iacov ne prezintă imaginea unui om de afaceri, care și-a întocmit un plan complet pentru viitor. Observați detaliile avute de el în vedere: timpul (**astăzi sau mâine**); personalul (**noi**); locul (**în cutare cetate**); durata (**vom sta acolo un an**); activitatea (**vom cumpăra și vom vinde**); și rezultatele anticipate (**vom obține un profit**). Ce lipsește din acest tablou? Nici măcar o dată omul acesta nu-L pomenește pe Dumnezeu, nu-L include în afacerile sale. În viață, este, desigur, nevoie să facem anumite planuri de viitor, dar este un păcat a le face singuri, fără să ținem seama de Dumnezeu. A spune: „Noi vom“ sau „Eu voi“ este esența păcatului. Observați, de pildă, cu câtă frecvență revine această sintagmă: „Voi...“ în cazul lui Lucifer, la Isaia 14:13, 14: „Tu ai zis în inima ta: «Mă voi sui până la ceruri, îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de scaunul lui Dumnezeu; voi ședea pe muntele adunării, în adâncimile miazănoaptei; mă voi ridica mai sus de vârful norilor, voi

fi ca Cel Prea Înalt.»“

4:14 Este greșit să plănuim ca și când **ziua de mâine** ar fi sigură. „Nu spune... mâine“ (Prov. 3:28). Noi nu știm ce poate aduce ziua de mâine. Viața noastră este nesigură și imprezvizibilă, ca un „nor de fum“ (sau ca un abur) (JBP).

4:15 În toate planurile noastre trebuie să-L consultăm pe Dumnezeu și toate planurile trebuie să le întocmim după voia Sa. Trebuie să trăim și să vorbim în deplină conștiință de faptul că destinele noastre sunt în mâna Sa. Trebuie să spunem: „**Dacă Domnul va voi, vom trăi și vom face cutare lucru.**“ Astfel în cartea Fapte vedem că Pavel spune: „Dacă va voi Dumnezeu, mă voi întoarce iarăși la voi“ (18:21) iar la 1 Corinteni 4:19 el scrie: „Dacă Domnul va voi, voi veni în curând la voi.“ Uneori creștinii recurg la literele: „D.V.“ pentru a exprima această biziuire pe Domnul, această dependență de Dumnezeu. Este vorba de inițialele a două cuvinte din latină: *Deo volente*, însemnând: *Dacă va voi Dumnezeu*.

4:16 **Dar acum voi vă lăudați cu aroganța voastră.** scrie Iacov. Creștinii se lăudau cu planurile lor de viitor, fiind aroganți în încrederea loc că nimic nu va interveni ca să le strice planurile. Ei se purtau ca și când erau stăpâni pe soarta lor. **Orice laudă de acest fel este rea** pentru că nu ține cont de Dumnezeu.

4:17 **Deci, cine știe să facă binele și nu-l face păcătuieste.** În acest context, a **face binele** înseamnă a-L include pe Dumnezeu în orice aspect al vieții noastre, a trăi clipă de clipă biziindu-ne pe El. Dacă știm că trebuie să facem acest lucru, și nu-l facem, atunci în mod clar păcătuiim. Desigur, principiul are o aplicație mai largă. În orice domeniu al vieții, ori de câte ori se ivește prilejul de a face bine, devenim îndată responsabili pentru a face acest lucru. Dacă știm ce e bine, avem obligația să trăim în lumina acelei descoperiri. Eșecul de a face acest lucru este un păcat împotriva lui Dumnezeu, împotriva semenilor noștri și împotriva noastră înșine.

În capitolul 4 Iacov ne-a adus la judecată cu privire la lăcomie și conflicte, cu privire la vorbirea de rău și cu privire la alcătuirea de planuri fără să-L consultăm pe Domnul. Așadar să ne punem următoarele întrebări: Sunt eu dornic mereu de a obține tot mai mult, sau mă mulțumesc cu ceea ce am? Îi invidiez pe cei care posedă mai

multe avutii decât mine? Mă rog înainte de a cumpăra? Iar când Dumnezeu îmi vorbește, mă supun eu, sau mă împotrivesc? Vorbesc eu împotriva fraților mei? Fac eu planuri fără să-L consult pe Domnul?

IX. BOGAȚII ȘI REMUȘCĂRILE DE CARE VOR AVEA ACEȘTIA PARTE (5:1-16)

În cadrul uneia dintre cele mai pătrunzătoare fragmente ale Scrisorii sale, Iacov se lansează acum într-o aspră condamnare a păcatelor comise de bogați. Cuvintele se revarsă ca un potop de lovituri de ciocan, fără menajamente. De fapt, înfierarea este atât de penetrantă, încât cei mai mulți predicatori ocolesc acest segment.

Iacov se prezintă aici din perspectiva unui profet al justiției sociale, ridicându-și glasul împotriva eșecului bogaților de a folosi banii lor în scopul alinării atâtor suferințe și al acoperirii atâtor nevoi umane. El îi condamnă pe cei care au devenit bogați prin exploatarea salariaților lor. Iacov îi mustră pentru modul în care se folosesc ei de bogăția lor, pentru a se complăce în satisfacerea dorințelor eului și trăirea în huzur. În final îi înfățișează pe bogați ca fiind niște asupritori aroganți ai celor neprihăniți.

5:2 Mai întâi, el îi cheamă pe bogați să plângă și să bocească din pricina nenorocirilor care vor veni curând peste ei, când vor trebui să-L întâlnească pe Dumnezeu. Atunci ei vor fi umpluți de rușine și remușcare. Atunci vor vedea că au fost administratori nevrednici ai bunurilor ce le-au fost încredințate. Vor plânge pentru toate prilejurile irosite. Vor boci pentru lăcomia și egoismul lor. Vor fi muștrați în cugetul lor pentru metodele neechitabile practicate față de salariații lor. Vor vedea ce mare e păcatul de a fi căutat siguranța în lucrurile materiale, mai degrabă decât în Domnul. Și vor vărsa lacrimi fierbinți pentru modul în care s-au complăcut în satisfacerea tuturor plăcerilor. Iacov menționează patru păcate cardinale ale bogaților. Primul este acumularea de bogății.

5:2 „Bogățiile voastre sunt ruinate“, spune Iacov, „iar hainele stocate de voi sunt roase de molii. Aurul și argintul vostru și-au pierdut luciul. Și însăși această pierdere a luciului va constitui dovada faptului că ați stocat cu răutate și vă veți feri de ele ca și când ar fi incandescente“ (JBP).

Nicăieri în Biblie nu este scris că e un păcat a fi bogat. Așa, de pildă, cineva poate moșteni o avere peste noapte. Desigur, el nu a comis nici un păcat pentru că s-a îmbogățit dintr-odată. Dar este scris în Biblie că e un păcat să adunăm bogății. Domnul Isus a interzis în mod expres acumularea de bogății, când a spus: „Nu vă strângeți comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde hoții le sapă și le fură. Ci strângeți-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta“ (Mat. 6:19-21).

La Iacov băgățiile îmbracă patru forme: **bogății, haine, aur și argint**. În vremurile biblice, bogăția se măsoara de obicei sub formă de grâne, untdelemn și alte produse naturale, precum și sub formă de îmbrăcăminte, aur și argint. Poate că atunci când Iacov spune: „**Bogățiile voastre s-au stricat**“ se referă la faptul că grâu a făcut viermi iar untdelemnul s-a râncezit. Cu alte cuvinte, aceste bunuri au fost stocate până când s-au stricat, deși ele ar fi putut fi întrebuințate pentru hrănirea celor săraci. Acum însă nu mai sunt bune de nimic. „**Hainele voastre sunt roase de molii**“, spune el. Or, hainele purtate nu sunt mâncate de molii. Dar atunci când dulapurile sunt ticsite de haine, rareori îmbrăcate, ele vor atrage atenția moliiilor. Pentru Iacov este o abatere morală să stochezi haine în felul acesta, când atâția oameni din lume au nevoi desperate.

5:3 Aurul și argintul vostru s-au ros și coroziunea lor va sta mărturie împotriva voastră și vor mușca din carnea voastră ca focul, spune Iacov în continuare. **Aurul și argintul** nu ruginesc, dar își pierd luciul și se decolorează și, în anumite condiții necorespunzătoare de stocare, ar putea fi supuse coroziunii. În loc să pună la bătaie banii lor, pentru alimentația celor săraci, îmbrăcarea celor lipsiți și asigurarea cu medicamente a celor bolnavi, precum și pentru vestirea evangheliei, bogații și-au strâns banii la ciorap, cum se spune, fără ca ei să aducă vreun folos cuiva. În cele din urmă, și-au pierdut valoarea.

Prin **coroziune** se înțelege scoaterea din uz și, în cele din urmă, degradarea. Or, tocmai această coroziune va constitui o probă incriminatorie împotriva bogaților. Dacă așa stăteau lucrurile în cazul bogaților din vremea lui Iacov, cu cât mai adevărat este acest lucru în cazul credincioșilor din zilele noastre? De ce osândă vom avea noi

parte, dacă am dispus de mijloacele necesare pentru vestirea și răspândirea Evangheliei, dar nu ne-am folosit de ele? Dacă am stocat lucruri materiale, când acestea puteau fi folosite pentru mântuirea de suflete? Sintagma: **coroziunea lor.. va mușca din carnea voastră ca focul** înseamnă că eșecul lor de a pune bogățiile lor în folosul altora le va pricinui cumplite suferințe și remușcări. Când în sfârșit li se vor deschide ochii și vor vedea la ce adâncimi de cruzime i-a adus egoismul și lăcomia lor (a se citi: bijuterii scumpe, haine elegante, case luxoase, automobile de lux), vor fi fierți și-i va frige această experiență.

5:4 Al doilea păcat atacat de Iacov este acumularea bogățiilor prin jecmânirea angajaților. Lucrătorii care au secerat câmpiile nu și-au primit plata ce li se cuvenea. Toate protestele lor și revendicările de a li se face dreptate au rămas fără nici un răspuns, ei neavând pe nimeni aici jos pe pământ care să pledeze cu succes cauza lor. Dar **strigătele** lor au fost auzite de **Domnul Sabaoth** (adică, în ebraică, „Domnul oștirilor“). Cel ce are sub comanda Sa oștirile cerului își arată puterea în sprijinul maselor de oameni asupriți de pe pământ. Domnul Dumnezeu Cel Atotputernic le va veni în ajutor și-i va răzbuna. Astfel, Biblia condamnă nu numai stocarea bogățiilor, ci și acumularea avuțiilor prin mijloace necinstite. Pe lângă păcatul de a nu-i remunera pe salariați cu plata convenită, Iacov ar fi putut menționa și falsificarea declarațiilor de impozit, înșelăciunile comise la cântar și la măsurători, mituirea unor inspectori locali și a altor oficialități, nesinceritatea în reclame și falsurile comise în actele de decontare.

5:5 În continuare Iacov înfierează viața de huzur a bogaților. Bijuterii scumpe, haine elegante, bucate alese și case luxoase — cum își pot permite ei să risipească toate aceste bogății doar pentru a-și satisface pretențiile eului, când atâtea mulțimi de oameni trec prin lipsuri de tot felul? Sau, ca să aplicăm textul la situația din zilele noastre, cum vom putea găsi justificare pentru afluența și extravaganța bisericii și a creștinilor? Trăim într-o lume în care mii de oameni mor zilnic de malnutriție. Peste cincizeci la sută din populația lumii nu a auzit niciodată de Domnul Isus Cristos. Într-o asemenea lume, cum ne putem permite să cumpărăm mașini de lux, limuzine și iahturi? Cum putem cheltui banii Domnului stând la hoteluri de lux, mâncând la restaurante scumpe

sau satisfacându-ne gusturile cu lucruri scumpe? Când e suficient să ne ducem la Cuvântul lui Dumnezeu, să privim în jurul nostru, la nevoile acute ce se manifestă peste tot în lume și să ne cercetăm propriul instinct al compasiunii, pentru a vedea că Biblia ne învață că este greșit să trăim în confort și în lux, în largul nostru, atâta timp cât mai este un singur suflet care n-a auzit Evanghelia.

Cei care trăiesc în plăceri, în lux și lipsiți de orice îngrădiri sunt asemănați cu cei ce și-au săturat inimile într-o zi de măcel — asemenea animalelor care au fost îngrășate, înainte de a fi tăiate, sau ca soldații ce pradă, în timp ce alții pier în jurul lor.

5:6 Ultima acuză adusă bogaților este că l-au **condamnat și omorât** pe cel drept, care nu li se împotriva. Unii cred că cel **drept**, cel neprihănit este Domnul Isus. Dar moartea Lui a fost provocată de tagma celor religioși, iar nu a celor bogați. Probabil că prin **cel drept** se înțelege oamenii nevinovați în general. Iacov se gândește la modul dur și inuman în care cei bogați și-au tratat de obicei subalternii, pe care i-au condamnat prin acuzații false, prin cuvinte de ocară și prin amenințări. I-au ucis, chiar dacă nu pe față, atunci supunându-i la munci istovitoare și dându-le mai puțin decât li se cuvenea. Iar cei nevinovați nu le-au opus nici o rezistență, pentru că orice protest ar fi fost probabil însoțit de alte brutalități sau de concediere.

X. ÎNDEMNI LA RĂBDARE (5:7-12)

5:7 Iacov își îndreaptă acum atenția spre credincioșii care erau asupriți, îndemându-i să aibă răbdare. Motivul răbdării: venirea Domnului — aceasta fiind fie o referire la Răpire, fie la venirea lui Cristos pentru a domni. Ambele ispotaze ale venirii Domnului sunt prezentate în Noul Testament ca stimulente la răbdare.

Plugarul ilustrează nevoia de a avea răbdare, căci el nu seceră în ziua în care sădește, ci abia după un timp destul de îndelungat. Mai întâi trebuie să cadă ploaia, pentru ca semințele să germineze. Apoi, la sfârșitul sezonului, va veni ploaia târzie, necesară pentru ca roadele să dea în pârg. Unii văd în această referire la ploaia timpurie și târzie o promisiune, în sensul că binecuvântările Zilei Cincizecimii se vor repeta în perioada premergătoare Întoarcerii Domnului, dar tonul general al Scripturii Noului Testament pare să descurajeze această așteptare. Totuși nimic nu ne împiedică să ne așteptăm ca Domnul să aibă o mică rămășiță

de credincioși care să ardă pentru Domnul, cu toată râvna pentru Dumnezeu și pentru evanghelizarea lumii. N-ar putea fi modalitate mai bună de a-L aștepta pe Mântuitorul decât asta!

5:8 Nedreptățile de pe acest pământ vor fi îndreptate la venirea Domnului. Prin urmare, copiii Lui trebuie să aibă răbdare, ca plugarul. Inimile lor trebuie să fie statornicite, în siguranța venirii Sale.

5:9 În vremurile de prigoană și strâmtorare, nu de puține ori victimele încep să se sfășie între ele. Este o trăsătură ciudată a naturii umane că în momente de tensiune avem accese de furie chiar împotriva celor mai dragi din jurul nostru. De unde și avertismentul: **Nu bombăniți unii împotriva altora, fraților, ca să nu fiți condamnați!**¹² Versetul acesta are un mesaj pentru slujitorii Domnului care lucrează cot la cot în condiții grele. Tocmai de aceea nu trebuie să îngăduim să se adune resentimente în lăuntrul nostru. Pentru că **Judecătorul este chiar la ușă!** Și El știe ce gândim. Curând vom sta înaintea Scaunului de Judecată al lui Cristos, pentru a da socoteală. Prin urmare, să nu judecăm, ca să nu fim judecați.

5:10 **Profeții** din Vechiul Testament ne sunt oferite ca **exemplu de suferință și răbdare**. Observați că suferința vine înaintea răbdării. „Necazul lucrează răbdare (perseverență)” (Rom. 5:3). După cum am arătat deja, răbdarea în NT înseamnă tărie de caracter sau statornicie. Datorită credincioșiei de care au dat dovadă în vestirea cuvântului Domnului, profeții au fost persecutați fără milă. Totuși ei au rămas neclintii, ca și cum L-ar fi văzut pe Cel ce este nevăzut (Ev. 11:27, 32-40).

5:11 Privim profeți cum ar fi Isaia, Ieremia și Daniel cu mult respect, onorându-i pentru viața lor de răvnă și devoțiune. În acest sens, îi numim **binecuvântați**. Suntem de acord că ei au avut dreptate iar lumea a greșit. Ei bine, să nu uităm că ei au trecut prin mari încercări și suferințe și că au îndurat, răbdând strâmtorările prin care au trecut. Dacă dorim să fim și noi binecuvântați, e de la sine înțeles că va trebui să trecem și noi prin aceleași experiențe.

Iov este un exemplu minunat de **perseverență** sau tărie de caracter. Puțini oameni din istorie, ba poate nici unul, nu au trecut prin suferințe și pierderi atât de mari într-un timp atât de scurt ca **Iov**. Cu toate acestea, Iov niciodată nu L-a blestemat pe Dumnezeu, nici nu l-a întors spatele. În cele din

urmă, răbdarea i-a fost răsplătită. Dumnezeu S-a descoperit pe Sine, ca întotdeauna, ca un Dumnezeu **plin de milă și de îndurare**.

Dacă nu am cunoaște ceea ce Iacov numește drept **sfârșitul dat de Domnul** (adică deznodământul impus de El), am fi ispițiți să-i invidiem pe cei răi. Asaf a fost cuprins de invidie când a văzut prosperitatea celor răi (Ps. 73:3-17). Cu cât s-a gândit mai mult la ea, cu atât mai tulburat a fost. Apoi s-a dus în templul lui Dumnezeu și a înțeles care e sfârșitul acestora. Îndată după aceea toată invidia i s-a risipit. David a avut aceeași experiență. În Psalmul 17:15 el descrie partea credinciosului în viața de apoi. Având în vedere toate acestea, credinciosul are toate motivele să fie statornic. În cazul lui Iov, **sfârșitul dat de Domnul** a constat în faptul că Dumnezeu i-a dat indoit pe cât a avut înainte (Iov 42:10-15).

5:12 Nerăbdarea în vremuri de încercare se manifestă și prin faptul că oamenii se jură. Aici nu este vorba în principal de chestiunea înjurăturilor sau a blestemelor, nici aceea a prestării unui jurământ la tribunal. Mai degrabă, se interzice în acest verset folosirea necugetată a numelui Domnului sau a altui nume pentru a confirma veridicitatea afirmațiilor cuiva. Creștinul nu trebuie să jure nici pe o persoană, nici pe un lucru. Cei care îl cunosc trebuie să se poată bizui pe faptul că „**da**“ al lui înseamnă „**da**“ iar „**nu**“ înseamnă „**nu**“.

Acest pasaj s-ar putea aplica și la interzicerea unor expresii de genul: „Pentru Dumnezeu“ sau „pe cer“ sau alte jurăminte „prescurtate“ cum ar fi: „gee,“ (care e o prescurtare de la Jesus), „gosh“ și „golly“ care sunt forme argotice ale numelui lui Dumnezeu.

Ca să nu cădeți sub judecată (sau **ipocrizie**, în textul marginal al versiunii NKJV¹³), spune Iacov, gândindu-se probabil la a treia poruncă: „Să nu iei în deșert numele Domnului Dumnezeuului tău, căci Domnul nu va considera nevinovat pe cel ce îi ia numele în deșert“ (Ex. 20:7).

XI. RUGĂCIUNEA ȘI VINDECAREA BOLNAVILOR (5:13-20)

Tema din ultimele versete ale epistolei este rugăciunea. Cuvântul apare de șapte ori, fie ca substantiv, fie ca verb.

5:13 În toate împrejurările vieții, trebuie să ne ducem la Domnul în rugăciune. Când suntem în necazuri, trebuie să ne apropiem de El cu rugăminți fierbinți. În vremuri de bucurie, să ne ridicăm inimile către El cu

laudă. El dorește să fie implicat de noi în toate fluctuațiile emotive ale vieții.

Noi trebuie să-L vedem pe Dumnezeu drept Cauza primară, majoră a tot ce intervine în viața noastră. Nu trebuie să privim deloc în ceea ce Rutherford a numit drept: „rotirea confuză a roților cauzelor secundare.“ Este un semn de înfrângere dacă ne permitem să devenim victimele împrejurărilor sau să așteptăm ca acestea să se schimbe. Nu trebuie să vedem altă mână decât a Lui.

Este unul din cele mai disputate fragmente din întreaga epistolă și, probabil, din întregul NT, căci ne pune față în față cu locul pe care îl ocupă vindecarea în viața credinciosului de azi.

Înainte de a face o analiză minuțioasă a versetelor în cauză, cred că ar fi bine să trecem în revistă tot ce ne învață Biblia despre boală și vindecare.

VINDECAREA DIVINĂ

1. Creștinii sunt de acord că toate bolile, în general, sunt rezultatul păcatului din lume. Dacă păcatul nu ar fi pătruns în lume, nu am avea nici o boală.

2. Uneori boala este un rezultat *direct* al păcatului din viața cuiva. La 1 Corinteni 11:30, citim despre anumiți corinteni care erau bolnavi pentru că participaseră la Cina Domnului fără să osândească păcatul din viața lor, adică fără să-l mărturisească și să se lase de el.

3. Nu toate bolile sunt urmarea directă a păcatului din viața cuiva. Iov a fost lovit de boală, în pofida faptului că a fost un om cât se poate de neprihănit (Iov 1:8). Omul orb din naștere nu suferea pentru păcatele comise de el (Ioan 9:2, 3). Epafrodit s-a îmbolnăvit din pricina neobositiei sale activități în slujba Domnului (Fil. 3:30). Gaius era sănătos duhovnicește, dar se pare că nu tot așa pe plan fizic (3 Ioan v. 2).

4. Uneori boala este urmarea activității satanice. Satan a fost cel care a făcut ca trupul lui Iov să se umple de bube (Iov 2:7). Satan a fost cel care a gârbovit-o pe femeia de la Luca 13:10-17: „Femeia aceasta... pe care Satan o ținea legată“ — gândiți-vă numai! — „de optsprezece ani“ (13:16). Pavel avea o infirmitate cauzată de Satan, pe care o numea: „un țepuș în carne, un sol al Satanei, ca să mă palmuiască“ (2 Cor. 12:7).

5. Dumnezeu poate să vindece și într-adevăr vindecă. Într-un sens foarte real, *toate* vindecările sunt divine. Unul din apelativele lui Dumnezeu în VT este *Iehova-Rofeka* —

„Domnul care te vindecă“ (Ex. 15:26). Trebuie să-L recunoaștem pe Dumnezeu în toate cazurile de vindecare.

Reiese limpede din Scriptură că Dumnezeu se folosește de diverse mijloace pentru vindecare. Uneori El vindecă prin procese fizice naturale. El a imprimat în trupul uman extraordinare puteri de recuperare. Medicii știu că orice dureri acuzate seara sunt, de obicei, mult ameliorate până a doua zi dimineața. Uneori El vindecă prin medicamente. Astfel, Pavel l-a sfătuit pe Timotei să ia puțin vin, din cauza stomacului său și a deselor sale îmbolnăviri (1 Tim. 5:23). Uneori El vindecă prin „izbăvirea de temerile care stau la baza acestor boli, izbăvirea de preocuparea noastră cu noi înșine, de vinovățiile și de tot ce produce în noi boală.“ Uneori El vindecă prin medici și chirurghi. Isus ne-a învățat fără echivoc că bolnavii au trebuință de medic (Mat. 9:12). Pavel l-a descris pe Luca prin cuvintele: „preaiubitul medic“ (Col. 4:14), ceea ce constituie o recunoaștere a nevoii de doctori între creștini. Dumnezeu Se folosește de doctori în slujba vindecării. După cum a spus Paré, renumitul chirurg francez: „Chirurgul leagă rana, dar Dumnezeu este Cel care o vindecă.“

5:16a Mărturisi-ți-vă greșelile¹⁴ unii altora și rugați-vă unii pentru alții, ca să fiți vindecați. Un cititor neavizat al acestor cuvinte ar putea deduce de aici că suntem îndemnați să le dezvăluim altora păcatele noastre ascunse. Dar în nici un caz nu despre asta este vorba aici! În primul rând, Iacov vrea să spună că atunci când păcătuim împotriva cuiva, trebuie să mărturisim fără întârziere păcatul respectiv față de persoana lezată.

De asemenea trebuie să ne rugăm **unii pentru alții**. În loc să ținem supărare pe ei și să permitem să se adune în inima noastră resentimente, noi trebuie să ne menținem într-o stare de părtășie cu alții, prin mărturisire și rugăciune.

Vindecarea fizică este în directă legătură cu refacerea spirituală. Observați cum Iacov leagă mărturisirea de rugăciune și vindecare. Este o dovadă concludentă a legăturii vitale dintre latura fizică și cea spirituală. Omul este o ființă tripartită, fiind alcătuit din duh, suflet și trup (1 Tes. 5:23). Orice lucru care afectează una din componentele ființei noastre le va afecta și pe celelalte două. În VT, preotul era și medic, el fiind acela care pune diagnosticul pentru lepră și tot el fiind acela care îl declara pe cineva curățit de

lepră, de pildă. Astfel, combinând funcția de preot cu aceea de doctor într-o singură persoană, Domnul a lăsat să se înțeleagă puternica legătură dintre duhul și trupul omului.

Domeniul medicinei psiho-somatice recunoaște existența acestei conexiuni, drept care caută să descopere probleme de ordin personal, care ar putea provoca tulburările de ordin fizic. Dar medicina modernă nu posedă și remediul pentru păcat. Izbăvirea de vinovăție, întinare, de puterea și de pedeapsa păcatului poate fi căpătată doar pe baza sângelui lui Cristos și prin mărturisirea făcută față de Dumnezeu și față de om. Nu ne place să recunoaștem dar de cele mai multe ori bolile sunt provocate de păcate cum ar fi lăcomia (îmbuibarea), îngrijorarea, mânia, spiritul neiertător, nestăpânirea, gelozia, egoismul și mândria. Păcatul din viață aduce boală și uneori moarte (1 Cor. 11:30). Noi trebuie să mărturisim și să părăsim păcatul de îndată ce am devenit conștienți că a pătruns în viața noastră. *Toate* păcatele trebuie mărturisite în fața lui Dumnezeu. În plus, păcatele comise împotriva unor oameni trebuie mărturisite și față de aceștia. Acest lucru este vital pentru sănătatea noastră spirituală și pentru bunăstarea noastră fizică.

5:16b-18 O extraordinară putere este pusă la dispoziție prin rugăciunea fierbinte a unui om bun. Vă amintiți de Ilie? El a fost om ca noi, dar s-a rugat fierbinte să nu ploaie. Și, în realitate, nici un strop de ploaie nu a căzut pe pământ timp de trei ani și jumătate. Apoi s-a rugat din nou și cerurile au eliberat ploaia iar pământul a dat vegetație, ca mai înainte (JBP).

Incidentul este consemnat la 1 Regi 17:1-19:10. Pe vremea aceea, Ahab era rege în Israel. Prin soția lui, Izabela, el a devenit închinător la Baal, conducând poporul la această ticăloasă formă de idolatrie. „Ahab a făcut mai multe rele decât toți regii Israelului care fuseseră înaintea lui, ca să provoace la mânia pe Domnul Dumnezeu al lui Israel“ (16:33). Seceta s-a abătut peste Israel timp de trei ani și jumătate, ca urmare directă a păcatului.

Apoi Ilie s-a angajat în acea faimoasă înfruntare cu preoții lui Baal pe Muntele Carmel. Când focul de la Domnul s-a pogorât peste jertfa arderii de tot, mistuind-o pe aceasta, precum și altarul și apa, oamenii au fost convinși, întorcându-se iarăși la Domnul. Ilie s-a rugat din nou și seceta a încetat. Pilda lui Ilie ni se dă ca încurajare să ne rugăm pentru cei ce au păcătuit și s-au rătă-

cit de la părăsirea cu Dumnezeu. **Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit** sau, cum a parafrazat cineva acest verset: „Rugăciunea unui om a cărui inimă este în ordine cu Dumnezeu face minuni.“ Ca nu cumva să credem că ar fi aparținut unei categorii superioare a creației, Iacov ne amintește că **Ilie a fost om** cu același trup supus slăbiciunilor. A fost un om supus acelorași slăbiciuni și neputințe ca alți oameni.

5:19, 20 În versetele precedente am văzut că presbiterii adunării participă la procesul refacerii unui sfânt care a păcătuit. Și vom vedea că Ilie participă la refacerea (parțială și temporară) a unei națiuni ce alunecase de la credință. Acum suntem îndemnați să ne dedicăm acestei slujbe cu implicații profunde.

Versetul 19 îl descrie pe fratele creștin care s-a îndepărtat de la adevăr, fie în ce privește doctrina, fie practica. Un alt frate începe apoi să se roage fierbinte și cu credință pentru acest om, întorcându-l astfel la părăsirea cu Dumnezeu și cu frații și surorile sale în Cristos. Ce uriașe sunt implicațiile acestei slujbe! Mai întâi, îl va fi salvat pe fratele său care a greșit de la o moarte prematură, intervenită în urma disciplinării pe care i-ar aplica-o mâna lui Dumnezeu. În al doilea rând, el va acoperi o sumedenie de păcate. Ele sunt iertate și uitate de Dumnezeu. De asemenea sunt iertate și uitate de frații săi de credință și acoperite cu un val de privirile lumii. Avem mare trebuință de o atare slujbă în vremea noastră. În răvna noastră de a-i evangheliza pe cei pierduți, poate că nu acordăm suficientă atenție acelor oițe ale lui Cristos care s-au îndepărtat de turmă.

Încă o dată, Iacov ne-a îmboldit conștiința cu privire la diverse aspecte ale vieții creștine. De pildă, el ne-a întrebat: Îți strângi tu cumva comori pe pământ? Sunt metodele folosite de tine în afaceri absolut cinste? De pildă, declarația ta de impozit, este ea onestă? Trăiești tu în lux, sau te jertfești pentru ca și alții să ajungă că-L cunoască pe Mântuitorul? Când păcătuiești împotriva cuiva, ești gata să te duci la el și să-ți ceri iertare? Când te îmbolnăvești, cu cine iei mai întâi legătura? Cu medicul, sau cu Domnul? Când vezi că un frate a căzut în păcat, îl critici, sau încerci să-l ajuți să revină la părăsire?

Și astfel am ajuns la sfârșitul acestei scurte, dar practice epistole, în care am văzut credința pusă la încercare. Am văzut credința

supusă testelor prilejuate de problemele cu care ne întâlnim în viață, de ispitele nesfinte care ne atacă și de ascultarea de cuvântul lui Dumnezeu. Omul care spune că are credință a fost invitat, prin urmare, s-o exemplifice, evitând parțialitatea sau snobismul și demonstrând credința sa printr-o viață plină de fapte bune. Realitatea credinței reiese din vorbirea cuiva; credinciosul învață să-și predea limba sa domniei lui Cristos. Adevărata credință este însoțită de adevărata înțelepciune; viața de invidie și de lupte este preschimbată într-o viață de evlavie practică.

Credința evită vrajba, vendetele, luptele și geloziile care izvorăsc din lăcomie și din ambiția lumească. Credința adevărată se fește de spiritul de asprime, de critică. Ea evită încrederea în forțele proprii, în cadrul căreia Dumnezeu este lăsat afară din planurile întocmite de acel om. Credința rezistă când e supusă la probă, prin modul în care câștigă și cheltuiește banii. În pofida asuprii, ea dă dovadă de fortitudine și răbdare, având în vedere întoarcerea Domnului. Vorbirea ei este în mod uniform sinceră, nefiind nevoie să aducă în sprijinul ei jurăminte. Credința aleargă la Dumnezeu, în toate stările sufletești atât de schimbătoare prin care trecem în viața de acum. Când e lovită de boală, ea caută mai întâi să depisteze cauzele spirituale. Mărturisindu-l lui Dumnezeu și celor față de care a greșit, ea îndepărtează aceste cauze posibile. În fine, credința se îndreaptă cu dragoste și compasiune către cei care au alunecat de la credință.

Atât credința dvs., cât și a mea sunt puse la încercare în fiecare zi. Care este verdictul pe care ni-l dă Judecătorul?

NOTE FINALE

¹(1:14) Termenul din greacă *epithumia* este o formă întărită a substantivului „dorință“. Termenul englez *lust* (pofță, vezi ediția KJV din 1611) inițial însemna doar „dorință puternică“, dar ulterior a căpătat conotații sexuale.

²(1:19) Cuvintele: “So then“ („Așadar“, în greacă: *hōste*) sunt înlocuite în majoritatea versiunilor moderne care preferă varianta alexandrină (NU). Dar versiunea tradițională se potrivește mult mai bine cu contextul — o paranteză majoră, în care se rezumă ce trebuie să facem în lumina versetelor 1-18.

³(1:21) Același termen grec (*psychē*) înseamnă și „viață“, și „suflet“, neputându-se totdeauna preciza care dintre variante este cea mai adecvată. De asemenea, „a salva“

(în greacă, în engleză și în română) nu se referă neapărat în toate cazurile la mântuirea veșnică, ci uneori poate fi o referire la vindecare, izbăvire, scăpare și la alte noțiuni. Astfel sintagma: „vă poate mântui sufletele“ ar putea însemna, în unele contexte: „să vă ajute să trăiți o viață împlinită“ (pentru Cristos).

⁴(2:2-4) Termenul grec de aici este *sunagōgē* (adunare). Întrucât cuvântul acesta a ajuns ulterior să capete sensul de adunări *iudaice* (adică „sinagogi“), constituie un indiciu al apariției timpurii a cărții Iacov. „Adunare“ (congregație, „congregation“, în engleză, n.tr.) (Tyndale), „biserică“ (KJV) și „assembly“ (JND) sunt de obicei traduceri ale termenului *ekklesiā*, adică adunare a celor chemați afară. Inițial a fost un termen politic (cf. *Adunarea Generală a Națiunilor Unite*).

⁵(2:14) Totuși, pentru a da dovadă de fair-play, trebuie să menționăm că textul grec nu conține aici echivalentul termenului tradus prin *aceasta* („credința *aceasta*“), ci doar articolul hotărât înaintea termenului „credință“, deci „credința“. Deși uneori articolul hotărât poate avea forța demonstrativă, el ar putea fi folosit tot atât de bine și cu un substantiv abstract. Întrucât se pare că aceasta este interpretarea corectă, versiunea NKJV, în care apărase inițial formula: „credința *aceasta*“, în edițiile ulterioare a revenit la varianta din KJV.

⁶(2:20) În textul NU apare termenul „fără folos“ în loc de „moartă“.

⁷(3:5, 6) Clovis G. Chappel, *Sermons from the Psalms*, pg. 132. ⁸(3:7) Robert G. Lee, *Lord I Believe*, pg. 166-168.

⁹(4:4) Majoritatea manuscriselor conțin termenii: „adulteri și adultere“, sugerându-se astfel că ar fi existat imoralitate în sens concret în adunările cărora li se adresează epistola. Manuscrisul alexandrin (NU) conține doar forma feminină: „adultere“, care ne obligă aproape sigur să acceptăm un sens figurat. Versiunile KJV și NKJV permit ambele sensuri, adulter fizic și/sau spiritual.

¹⁰(4:5) Manuscrisele cele mai vechi nu elaboraseră încă forme separate pentru litere majuscule și minuscule. În mod ideal, ar trebui să existe un „D“ situat undeva între litera majusculă „D“ și cea minusculă, pen-

tru a indica în Noul Testament pasajele în care nu este clar dacă se vorbește despre Duhul sau duhul. Întrucât nu există această formă intermediară, traducătorii și editorii trebuie să decidă în funcție de context. Aici și în alte pasaje există deosebiri de vederi în rândul cercetătorilor adevizați ai Bibliei.

¹¹(4:11, 12) În NU: „*aproapele*“.

¹²(5:9) Atât NU, cât și textele M conțin cuvântul: „*judecați*“, dar contextul sugerează un verdict negativ, prin urmare, varianta „ca să nu fiți condamnați“ este valabilă.

¹³(5:12) Textul majoritar conține aici cea mai interesantă variantă. Varianta din KJV (și NU): „into judgment“ („în“ cu ideea de pătrundere sau „sub judecată“) este în greacă: *hupo krisin*. Dar majoritatea manuscriselor conțin varianta: *eis* („în“ cu sens de pătrundere) *hupokrisin* („ipocrizie“). Dacă s-ar fi întâmplat ca mica prepoziție „eis“ să fie omisă din greșeală, la copierea textului, ar fi fost normal să se interpreteze prefixul de la *hupokrisin* ca pe o prepoziție separată, ajungându-se la varianta: „sub judecată“. Deși ambele variante corespund contextului imediat, întreaga epistolă a lui Iacov are ca mesaj central avertismentul împotriva *ipocriziei* religioase.

¹⁴(5:16a) În textul NU: „Prin urmare, mărturisiiți-vă păcatele“.

BIBLIOGRAFIE

- Adamson, James. *The Epistle of James* (NIC). Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1976.
- Brown, Charles. *The General Epistle of James: A Devotional Commentary*. Philadelphia: The Union Press, 1907.
- Gaebelein, Frank. *The Practical Epistle of James*. Great Neck, N. Y.: Doniger & Raughley, Inc., 1955.
- Johnstone, Robert. *Lectures Exegetical and Practical on the Epistle of James*. Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers (Retipărire a ediției din 1871).
- Kelly, William. *The Epistle of James*. Londra: F. E. Rae, 1913.
- King, Guy H. *A Belief that Behaves*. Londra: Marshall, Morgan & Scott, Ltd., 1954.
- Zodhiates, Spiros. *The Behavior of Belief*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1959.